

2021

**SISTEMI
KOMBËTAR
STATISTIKOR**

PLANI VJETOR 2021

Për zbatimin e Programit të Statistikave Zyrtare
2017-2021

Përmbajtja

I. Hyrje	0
II. Objektivat strategjike	1
III. Përmbajtja e Planit Vjetor 2021	2
3.1 Aktivitetet Statistikore, burimet statistikore dhe institucionet përgjegjëse	4
3.2 Analiza e risqeve dhe problemet e pritshme për kryerjen e aktiviteteve.....	30
IV. Notë shpjeguese për përdorimin e Aneksit 1	32
V. Aneksi 1	34

I. Hyrje

Plani Vjetor 2021 i paraqitet për miratim Kuvendit të Shqipërisë në zbatim të neneve 9 dhe 10 të Ligjit nr. 17/2018 “Për statistikat zyrtare”. Dokumenti shërben për parashikimin e veprimtarive statistikore në përmbushje të objektivave strategjike dhe rezultatet e pritshme të parashikuara në Programin e Statistikave Zyrtare 2017-2021, miratuar me Vendimin e Kuvendit nr. 10/2017, datë 09.02.2017.

Mbështetur në pikën 2 të nenit 9 të ligjit për statistikat zyrtare, INSTAT, në bashkëpunim me agjencitë e tjera statistikore, pjesë e Sistemit Kombëtar Statistikor, është përgjegjës për përgatitjen e Planit Vjetor, për të planifikuar operacionet, burimet dhe rezultatet e pritshme të vitit 2021, si dhe për të përcaktuar përgjegjësitë e aktorëve të përfshirë institucionalë për sigurimin, mbledhjen, përpunimin, prodhimin dhe publikimin e statistikave zyrtare.

Dokumentu paraqet aktivitetet statistikore që do të kryhen nga INSTAT, Banka e Shqipërisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë gjatë vitit 2021, sipas fushave përkatëse statistikore që mbulojnë, shoqëruar me afatet dhe periodicitetet e zbatimit. Në të njëjtën linjë paraqiten edhe institucionet përgjegjëse për dhënien e informacionit statistikor dhe frekuencën e transmetimit të këtij informacioni. Sipas kërkesave të ligjit për statistikat zyrtare, me qëllim që të sigurohet mbarëvajtja e veprimtarive të parashikuara dhe parandalimi i pengesave të mundshme, dokumenti përmban edhe një analizë të risqeve dhe problemeve të pritshme gjatë vitit 2021.

Plani Vjetor 2021 është në përputhje me dokumentin e ngjashëm i cili aplikohet nga vendet e tjera anëtare të BE-së, mbështetur në nenin 17 të Rregullores (KE) 223/2009 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 11 mars 2009 “Mbi statistikat evropiane, e cila shfuqizon Rregulloren (KE, Euroatom), Nr. 1101/2008 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit mbi dërgimin e të dhënave, të cilat i nënshtrohen konfidencialitetit statistikor, Zyrës Statistikore të Komuniteteve Evropiane, Rregulloren e Këshillit (KE) Nr. 322/97, Mbi Statistikat e Komunitetit dhe Vendimin e Këshillit 89/382/EEC, Euroatom për krijimin e një komisioni mbi programet statistikore të Komuniteteve Evropiane”.

Nën cilësinë e koordinatorit të Sistemit Kombëtar Statistikor, INSTAT është institucioni përgjegjës për të monitoruar zbatimin e Planit Vjetor dhe raportimin periodik të tij pranë Këshillit të Statistikave dhe Kuvendit.

Për të rritur transparencën dhe besueshmërinë e publikut në statistikat zyrtare, duke synuar njëkohësisht përmbushjen e rekomandimeve të Eurostat, përveç botimit në Fletoren Zyrtare, Plani Vjetor dhe raportet periodike publikohen edhe në faqen zyrtare të INSTAT-it.

II. Objektivat strategjike të zhvillimit të Sistemit Kombëtar Statistikor, të parashikuara në Programin e Statistikave Zyrtare 2017-2021 dhe aktivitetet zbatuese:

Harmonizimi i kuadrit ligjor me atë të BE-së	<ul style="list-style-type: none">• Ngritja dhe forcimi i strukturave koordinuese brenda INSTAT• Zbatimi i standardeve dhe udhëzimeve të dhëna nga Eurostat dhe BE• Pjesëmarrje në proceset e harmonizimit të kornizës ligjore të vendit me atë të <i>Acquis Communautaire</i>, në kuadër të proceseve integruese.
Përmirësimi i cilësisë statistikore	<ul style="list-style-type: none">• Forcimi i strukturave të cilësisë statistikore brenda INSTAT• Zhvillimi i cilësisë së të dhënave administrative• Rritja e numrit të vrojtimeve statistikore dhe eficiencës• Përshtatja dhe zbatimi i metodologjive statistikore të rekomanduara
Zhvillimi i infrastrukturës dhe kapaciteteve profesionale të strukturave të prodhimit statistikor	<ul style="list-style-type: none">• Aplikimi i sistemeve evropiane të menaxhimit të cilësisë• Përdorimi i metodave moderne në procesin e mbledhjes së të dhënave• Modernizimi i IT për sigurimin e konfidencialitetit statistikor• Aplikimi i metodave moderne të aksesit të përdoruesve
Rritja e rolit të përdoruesve në proceset e aktiviteteve statistikore	<ul style="list-style-type: none">• Përfshirja e grupeve të interesit në proceset e planifikimit dhe zbatimit• Përfshirja e përdoruesve në proceset e trajnimit të statisticienëve• Zgjerimi i gamës së të dhënave në dispozicion të përdoruesve
Përmirësimi i bashkëpunimit ndërinstytucional	<ul style="list-style-type: none">• Rritja e bashkëpunimit ndërmjet institucioneve prodhuese brenda dhe jashtë vendit• Forcimi i bashkëpunimit me organizatat kërkimore, shkencore dhe universitetet• Shkëmbimi i eksperiencës së fituar nga stafet në institucionet e tjera të interesuara
Zhvillimi i proceseve të shpërndarjes së statistikave	<ul style="list-style-type: none">• Reduktimi i kohës së procesimit nga faza e mbledhjes deri tek publikimi i rezultatit përfundimtar• Forcimi i komunikimit me përdoruesit për të kënaqur kërkesat• Aplikimi i teknologjive moderne për publikimin e të dhënave
Zhvillimi i burimeve njerëzore për të rritur kapacitetet profesionale të statisticienëve	<ul style="list-style-type: none">• Zbatimi i strategjisë dhe planeve të trajnimit• Shkëmbimi i njohurive të marra• Rritja e motivimit të punonjësve• Përdorimi i teknikave të reja menaxhuese

Ndikimi i Covid-19 në prodhimin statistikor dhe masat për sigurimin e vazhdimësisë

Kriza e krijuar nga pandemia COVID-19 vazhdon të ketë një ndikim të rëndësishëm në të gjitha aspektet e jetës. Shëndeti publik ka qënë në mënyrë të pashmangshme prioritet i vazhdueshëm dhe i tillë do të vazhdojë të mbetet në javët dhe muajt në vazhdim. Në kushtet e situatës së krijuar nga pandemia si dhe masat e vendosura nga strukturat e shëndetësisë dhe qeveria, INSTAT ka marrë një sërë masash për të siguruar vazhdimësinë dhe cilësinë e prodhimit statistikor, për të përmbushur misionin kryesor të institucionit. Procesi i punës ka vijuar rregullisht, duke respektuar protokollin e mbrojtjes ndaj COVID -19. Treguesit statistikorë janë publikuar sipas kalendarit vjetor të publikimeve.

INSTAT në një kohë relativisht të shkurtër përshtati teknikat e grumbullimit të të dhënave statistikore për një pjesë të vrojtimit, duke kaluar nga metoda e intervistimit të drejtpërdrejtë në përdorimin e teknikave CAPI dhe PAPI. Gjithashtu, në sajë të nivelit profesional të stafit, INSTAT arriti të përdorë zgjidhje metodologjike dhe infrastrukturë teknologjike në përdorimin e burimeve të reja të të dhënave, si dhe shfrytëzimin më të mirë të atyre ekzistuese.

Gjatë kësaj periudhe, INSTAT u angazhua edhe në kryerjen e një sërë sondazhesh tematike për të mbledhur dhe vënë në dispozicion të përdoruesve informacionet e nevojshme mbi efektet kryesore të krizës shëndetësore në ekonomi dhe shoqëri. Në të njëjtën kohë, pjesë e përshtatjes teknike në grumbullimin e të dhënave është dhe përshtatja e pyetësorëve aktualë me pyetje shtesë, me fokus impaktin e pandemisë.

Në situatën kur u bë e pamundur për institutet e statistikave të vazhdonin me mënyrën tradicionale të kryerjes së aktivitetit të tyre, Eurostat rekomandoi që përpjekjet dhe burimet të përqendrohen në prodhimin e statistikave më të rëndësishme në situatën aktuale. Eurostat përgatiti listën me indikatorët më të rëndësishëm statistikorë, të cilët do të jenë thelbësorë në paraqitjen e situatës socio-ekonomike në Evropë. Kjo listë përfshin tregues nga Anketa e Forcave të Punës, nga statistikat e Popullsisë, Migracionit, Bujqësisë, Energjisë, Transportit dhe treguesi tre-mujor i PBB-së.

Sfidat e krijuara nga kriza e pandemisë globale solli në vëmendje të INSTAT nevojën për hartimin paraprakish të strategjive/planeve të masave për menaxhimin në të ardhmen të aktiviteteve prodhuese statistikore.

Pasqyra e mëposhtme paraqet çështjet kryesore që mund të ndikohen nga pandemia dhe aktivitetet që do të kryejë INSTAT për parandalimin apo reduktimin e pasojave.

Çështjet/risqet kryesore të ndikuara nga pandemia dhe masat për vitin 2021

Çështja/risku	Masat
1. Vazhdimësia	<ul style="list-style-type: none"> - Zbatimi i planit të vazhdimësisë - Modernizimi i sistemit back-up - Mbështetje teknike përmes punës <i>remote</i>
2. Cilësia statistikore	<ul style="list-style-type: none"> - Kryerja e vrojtimit mbi matjen e kënaqësisë së përdoruesve; - Përshtatja e afateve kohore për mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave; - Hartimi dhe publikimi i raporteve të cilësisë
3. Komunikim i dobët ndërmjet njësive organizative të institucionit	<ul style="list-style-type: none"> - Ngritja e urës së komunikimit online nëpërmjet sistemit Teams
4. Komunikim i dobët ndërinstytucional	<ul style="list-style-type: none"> - Nënshkrimi i marrëveshjeve të bashkëpunimit dhe ngritja e grupeve të përbashkëta të punës - Përdorimi i sistemeve të komunikimit online dhe ngritja e sistemeve webservice për planifikim/monitorim/raportim - Përmirësimi i infrastrukturës teknologjike - Ridizenjimi i pyetësorëve - Përfshirja në pyetësorë si alternativë në zgjidhjen e përgjigjeve edhe situatën e pandemisë
5. Mbledhja e të dhënave me vonesë ose jo në cilësinë e duhur	<ul style="list-style-type: none"> - Zgjatja e afatit të mbledhjes së të dhënave - Intensifikimi i proceseve të kontrollit - Reduktimi i anketave të terrenit nëpërmjet shtesës së burimeve administrative - Kombinimi i të dhënave të disponueshme - Paraqitja e kërkesave për të dhëna administrative në një afat më të hershëm
6. Rreziku i përhapjes së pandemisë tek stafi i brendshëm dhe i terrenit	<ul style="list-style-type: none"> - Kryerja e intervistave me telefon - Mundësia e pezullimit të përkohshëm të mbledhjes së të dhënave për aktivitete jo-prioritare - Krijimi i databazës me informacionet e kontaktit - Funksionimi i telepunës
7. Shkallë e ulët e përgjigjes nga njësitet statistikore	<ul style="list-style-type: none"> - Ridizenjimi i pyetësorëve - Vlerësimi i treguesve të cilësisë lidhur me shkallën e mospërgjigjes dhe përfaqësimit. - Rekrutimi i stafit shtesë për terren, mbështetur kryesisht nga fondet e projekteve IPA
8. Trajnimi i stafit të terrenit	<ul style="list-style-type: none"> - Përgatitja e moduleve të trajnimit në formë elektronike; - Kryerja e trajnimeve nëpërmjet sistemeve e-learning

III. Përmbajtja e Planit Vjetor 2021

Ligji për statistikat zyrtare, në nenin 10 të tij, parashikon përmbajtjen e Planit Vjetor sipas strukturës si vijon:

1. Lista e aktiviteteve statistikore dhe afatet kohore gjatë vitit;
2. Lista e burimeve statistikore dhe institucioneve përgjegjëse për dhënien e informacionit;
3. Lista e institucioneve prodhuese të statistikave zyrtare;
4. Analiza e risqeve dhe problemet e pritshme për kryerjen e aktiviteteve;
5. Regjistrat statistikore që do të krijohen, zhvillohen ose mirëmbahen;
6. Rishikime të mundshme të Programit të Statistikave Zyrtare.

Puna përgatitore për Censin e ardhshëm të Popullsisë dhe Banesave është aktiviteti më i rëndësishëm i vitit, pasi do të mundësojë shtimin dhe përmirësimin e të dhënave statistikore në disa fusha. Për këtë arsye, për të evidentuar më mirë aktivitetet që lidhen me censin, Plani Vjetor 2021 përmban një seksion të veçantë të punëve përgatitore për kryerjen e këtij aktiviteti.

3.1 Aktivitetet Statistikore, burimet statistikore dhe institucionet përgjegjëse

Lista e aktiviteteve statistikore paraqitet duke ndjekur strukturën e klasifikimit të fushave dhe temave statistikore, të parashikuara në Shtojcën 1 të Ligjit nr. 17/2018 “Për statistikat zyrtare” si dhe duke ruajtur linjën e klasifikimeve të fushave statistikore e moduleve përkatëse, të përcaktuara në Programin e Statistikave Zyrtare 2017-2021. Ashtu siç përmendet më lart, përjashtim është bërë për pjesën e Censit të Popullsisë dhe Banesave dhe Censin e Bujqësisë, ku lista e aktiviteteve është pasqyruar në seksione të veçantë të dokumentit.

Fusha 1 “Statistikat demografike dhe sociale”

Statistikat sociale përfshijnë një sërë fushash që lidhen me statistikat e popullsisë, tregut të punës dhe pagave, arsimit, shëndetësisë, të ardhurave dhe shpenzimeve të konsumit, mbrojtjes sociale, drejtësisë dhe krimit, kulturës, si dhe përdorimit të kohës.

Qëllimi kryesor i statistikave sociale është që të sigurojë të dhëna në kohë dhe me cilësi të lartë të treguesve statistikorë të cilët ndihmojnë në hartimin e politikave sociale dhe ekonomike me qëllimin final të zhvillimit dhe përmirësimit të mirëqënies shoqërore, si dhe në monitorimin e ndikimit të këtyre politikave në aspekte të ndryshme të jetës në vend.

Agjencia statistikore përgjegjëse: INSTAT

Kjo fushë përbëhet nga 9 tema statistikore:

Tema 1.1 “Popullsia me vendbanim të zakonshëm në Shqipëri dhe jashtë saj”

INSTAT, si institucioni përgjegjës prodhues, parashikon të kryejë aktivitete të fokusuara në tre nëntema: 1.1.1 “Demografi, migracion dhe projeksione”, 1.1.2 “Censi i popullsisë dhe Banesave, Azil-kërkuesit dhe të huajt” dhe 1.1.3 “Statistikat gjinore”. Në lidhje me nëntemën 1.1.1 do të kryhen tre aktivitete statistikore me frekuencë vjetore dhe tremujore. Prodhimi i statistikave të popullsisë dhe statistikave të migracionit kryhen me frekuencë vjetore. Ndërkohë, statistikave vitale mbi numrin e lindjeve, vdekjeve dhe shtesa natyrore e popullsisë, do të prodhohen me frekuencë tremujore. Për kryerjen e këtyre aktiviteteve do të përdoren burimet që INSTAT disponon si: Anketa e Forcave të Punës, të dhënat administrative që merren nga Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile dhe për plotësimin e informacionit integrohen edhe të dhënat nga burime ndërkombëtare si: EUROSTAT, UNDESA, UNDP, si dhe statistikave pasqyrë nga disa shtete të tjera. Gjithashtu, brenda kësaj nënteme do të kryhet nga INSTAT prodhimi i statistikave të azilit dhe të huajve, me frekuencë vjetore, duke përdorur të dhënat administrative të marra nga Ministria e Brendshme dhe Departamenti i Kufirit dhe Migracionit. Statistikat gjinore, sipas nëntemës 1.1.3, do të prodhohen sipas aktivitetit vjetor që do të kryejë INSTAT, duke përdorur të dhënat administrative dhe vrojtime statistikore të INSTAT, si edhe burime administrative nga institucione të tjera si Banka e Shqipërisë, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, Instituti i Sigurimeve Shoqërore, Avokati i Popullit etj.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi popullsinë më 1 Janar, sipas grupmoshës, gjinisë, qarqeve si dhe mbi komponentët e popullsisë: lindshmëria, vdekshmëria, shtesa natyrore e popullsisë, migracioni brendshëm dhe i jashtëm, numri i emigrantëve dhe imigrantëve bazuar në Anketën e Forcave të Punës; Tregues statistikorë të lindshmërisë, vdekshmërisë, martesave dhe divorceve me frekuencë vjetore si dhe numri i lindjeve dhe i vdekjeve (Shtesa Natyrore e Popullsisë) sipas qarqeve me frekuencë tremujore;

Tregues statistikorë të diasporës shqiptare sipas grupmoshës, gjinisë dhe vendit të rezidencës; Tregues statistikorë të projeksioneve të popullsisë sipas grupmoshës dhe gjinisë; Tregues statistikorë mbi azil-kërkuesit dhe të huajt me leje qëndrimi në Shqipëri sipas grupmoshës, gjinisë, motivit të lejes së qëndrimit dhe sipas vendit të origjinës.

Tema 1.2 “Puna dhe Kostot e Punës”

Tema 1.2 përbëhet nga dy nëntema: 1.2.1 “Punësimi dhe Papunësia” dhe 1.2.2 “Kostoja e punës dhe të ardhurat nga puna”. Përgjegjës për prodhimin e statistikave sipas kësaj teme është INSTAT. Për nëntemën e parë, INSTAT do të kryejë dy aktivitete statistikore me frekuencë tremujore: “Statistika të Tregut të Punës nga Anketa Tremujore e Forcave të Punës”, dhe “Statistika të Tregut të Punës (burim administrativ)”. Për prodhimin e statistikave të tregut të punës do të shfrytëzohen të dhënat administrative që do të sigurohen nga Drejtoria e

Përgjithshme e Tatimeve si dhe Shërbimi Kombëtar i Punësimit. Për nëntemën e dytë, INSTAT do të përfundojë grumbullimin, përpunimin dhe analizën e të dhënave, e cila do të finalizohet me publikimin e rezultateve të Statistikave të Strukturës së Kostos së Punës (vrojtim) në vitin 2023. Aktiviteti statistikor “Të dhëna administrative mbi pagat”, me frekuencë tremujore dhe vjetore, do të sigurojë publikimin e të dhënave duke përdorur të dhënat administrative të marra nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi forcat e punës, punësimin dhe papunësinë sipas gjinisë, aktivitetit ekonomik, grupprofesioneve, grupmoshave, nivelit arsimor dhe qarqeve; Tregues statistikorë mbi të papunët e regjistruar gjithsej dhe sipas gjinisë, grupmoshave, nivelit arsimor dhe qarqeve, të papunët e regjistruar që përfitojnë pagë papunësie, të papunët afatgjatë të regjistruar dhe shkalla e papunësisë së regjistruar; Tregues statistikorë mbi strukturën e kostos së punës sipas aktivitetit ekonomik, madhësisë dhe pronësisë së ndërmarrjes etj; Tregues statistikorë mbi pagën orare, mujore dhe vjetore bruto dhe hendekun gjinor në paga sipas aktiviteteve ekonomike, grupprofesioneve; Tregues statistikorë mbi pagën mesatare mujore për të punësuarit me pagë në sektorin shtetëror dhe për të gjithë sektorët ekonomikë sipas aktiviteteve ekonomike dhe grupprofesioneve, hendekun gjinor në paga sipas aktiviteteve ekonomike dhe grupprofesioneve.

Tema 1.3 “Arsimi dhe trajnimet”

Kjo temë përbëhet nga nëntema 1.3.1 “Arsimi”, e cila përfshin tre aktivitete statistikore me frekuencë vjetore të cilat duhet të përmbushen nga INSTAT: “Statistika të regjistrimeve në arsim”, “Statistika të diplomimeve në arsim” dhe “Shpenzimet e buxhetit të shtetit mbi arsimin publik”. Për dy aktivitetet e para do të shfrytëzohen të dhënat administrative që sigurohen nga Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë. Për statistikën sipas aktivitetit të tretë do të përdoren burimet administrative të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi regjistrimet që llogariten me bazë vjetore, sipas niveleve të arsimit, gjinisë, institucioneve publik/privat, fushave të studimit (arsim i lartë), stafit mësimdhënës, qarqeve, etj; Tregues statistikorë mbi diplomimet që llogariten me bazë vjetore, sipas niveleve të arsimit, gjinisë, institucioneve publike/private, qarqeve, fushave të studimit (arsim i lartë), etj; Tregues mbi Shpenzimet gjithsej të buxhetit të shtetit për arsimin dhe përqindjen ndaj Prodhimit të Brendshëm Bruto (PBB); Tregues statistikorë kryesorë të përlllogaritur bazuar në anketën e Forcave të Punës mbi pjesëmarrjen e popullsisë 25-64 vjeç në arsim dhe trajnim, sipas gjinisë, grupmoshave dhe nivelit arsimor të arritur.

Tema 1.4 “Shëndetësia”

Përbëhet nga nëntema 1.4.1 “Shëndeti publik”, sipas të cilës INSTAT ngarkohet të kryejë dy aktivitete statistikore me frekuencë vjetore: “Prodhimi i statistikave për shkaqet e vdekjeve” dhe “Prodhimi i statistikave për shëndetin publik”. Për statistikave të shkaqeve të vdekjeve do të përdoret burimi i të dhënave administrative nga Drejtoria e Përgjithshme e Gjendjes Civile. Ndërsa për statistikave të shëndetit publik do të përdoren burimet e të dhënave administrative që sigurohen nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Instituti i Shëndetit Publik dhe Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor.

Treguesit kryesorë: Tregues mbi shkaqet e vdekjeve me frekuencë vjetore sipas grupshmënjëve (ICD-9), gjinisë, grupmoshës dhe qarqeve; Tregues statistikorë mbi shërbimin e institucioneve me shtretër, konsultorin e gruas dhe fëmijës, aktivitetin e qendrave shëndetësore; abortet sipas grupmoshave të nënës, nivelit arsimor të nënës, aftësisë së kufizuar etj.

Tema 1.5 “Të ardhurat dhe shpenzimet e konsumit”

Për të prodhuar statistikave të kësaj kategorie, nga INSTAT do të përdoren burimet e mbledhura nëpërmjet kryerjes së dy aktivitete statistikore me frekuencë vjetore: “Anketa e Buxhetit të Familjes” dhe “Anketa e të Ardhurave dhe Matjes së Nivelit të Jetesës”. Të dhënat e mbledhura nëpërmjet këtyre dy aktiviteteve do të sigurojnë të dhëna për buxhetin e familjes, të ardhurat, përfshirjen sociale dhe nivelin e jetesës.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi përshkrimin e nivelit dhe strukturës së shpenzimeve për konsum të Njësive Ekonomike Familjare (NjEF) në Shqipëri si dhe të treguesve të tjerë me bazë shpenzimet e konsumit; Tregues mbi varfërinë dhe përjashtimin social, shpërndarjen e të ardhurave, pabarazinë dhe kushtet e banimit.

Tema 1.6 “Mbrojtja sociale”

Treguesit e mbrojtjes sociale përfaqësohen me të dhëna administrative që kanë të bëjnë me ndihmën ekonomike, pagesën e papunësisë dhe pensionet në skemën e sigurimeve shoqërore. Në vitin 2021, INSTAT do të vazhdojë punën për implementimin e ESSPROS, fokusuar kryesisht në sistemin Core të ESSPROS për: krijimin e skemave të mbrojtjes sociale për qëllime të ESSPROS sipas kërkesave dhe metodologjisë së tij; përcaktimin e detajuar të çdo shpenzimi të mbrojtjes sociale për çdo skemë të krijuar; klasifikimin e skemave të përfitimeve sociale sipas pesë kategorive të kërkuara nga ESSPROS; modulën e Përfituesve të Pensioneve. Ky aktivitet do të zhvillohet edhe gjatë vitit 2021 fokusuar në mbledhjen e të dhënave sasiore të shpenzimeve dhe përfitimeve për periudhën 2018-2019, sipas skemave të krijuara në sistemin Core.

Treguesit kryesorë: Variablat kryesore të të dhënave administrative mbi Mbrojtjen Sociale grupohen në këto kategori kryesore si: pagesa e papunësisë dhe numri i përfituesve, ndihma ekonomike dhe numri i familjeve që e përfitojnë atë, pensionet urbane dhe rurale dhe numri i personave që e përfitojnë atë.

Gjithashtu të dhëna më të plota lidhur me Mbrojtjen Sociale do të sigurohen nëpërmjet ESSPROS (Statistikat e Integruara Europiane të Mbrojtjes Sociale) si: kategoritë e skemave të mbrojtjes sociale, të ardhurat dhe shpenzimet për mbrojtjen sociale, përfitimet e mbrojtjes sociale sipas funksionit të kujdesit shëndetësor, aftësisë së kufizuar, pleqërisë, pensioneve familjare, familjes dhe fëmijëve, papunësisë, strehimit dhe përjashtimit social.

Tema 1.7 “Drejtësia dhe Krimi”

Kjo temë përbëhet nga nëntema 1.7.1 “Statistikat e kriminalitetit dhe drejtësisë” e cila do të zbatohet nga INSTAT nëpërmjet përmbushjes së aktivitetit statistikor prodhues me frekuencë vjetore “Statistikat e krimeve dhe drejtësisë penale”. Ky aktivitet përfshin statistika mbi vepra penale dhe autorë; procedime penale dhe të pandehur; të dhëna për të burgosurit dhe të dënuarit. Statistikat mbi veprat penale dhe autorë do të prodhohen nëpërmjet përpunimit të të dhënave administrative të siguruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë. Statistikat mbi procedimet penale dhe të pandehur do të prodhohen nëpërmjet përpunimit të të dhënave administrative të siguruar nga Prokuria e Përgjithshme. Statistikat mbi të burgosurit do të prodhohen nëpërmjet përpunimit të të dhënave administrative të siguruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve. Statistikat mbi të dënuarit dhe çështjet penale do të prodhohen nëpërmjet përpunimit të të dhënave administrative të siguruar nga Ministria e Drejtësisë.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi veprat penale të evidentuara nga policia bazuar në nenet e Kodit Penal; personat e dyshuar nga policia në kryerjen e një vepre penale; tregues mbi procedime penale dhe të pandehur të regjistruar nga Prokuroria; tregues mbi të burgosurit sipas veprave specifike penale, grupmoshës dhe gjinisë; të dënuarit me burg dhe të paraburgosur sipas gjinisë, veprave penale dhe grupmoshës. Tregues mbi çështje penale dhe civile të përfunduara nga Gjykatat e Shkallës së Parë, Gjykatat e Apelit dhe Gjykata e Lartë; të dënuarit nga Gjykatat e Shkallës së Parë, të ndara sipas gjinisë, dy ndarjeve të mëdha moshore dhe veprave penale.

Tema 1.8 “Kultura”

Statistikat e kulturës do të prodhohen nga INSTAT nëpërmjet përpunimit vjetor të të dhënave administrative të siguruar nga Ministria e Kulturës. Ky aktivitet përfshin statistika për institucionet e artit dhe kulturës, trashëgiminë kulturore dhe bibliotekën kombëtare.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi numrin e shfaqjeve dhe spektatorëve në institucionet qendrore të kulturës; numri i vizitorëve vendas dhe të huaj në muze, kala dhe parqe arkeologjike; si edhe tregues nga biblioteka kombëtare.

Tema 1.9 “Përdorimi i kohës”

Nuk parashikohen aktivitete për vitin 2021.

Fusha 2 “Statistikat ekonomike”

Statistikat ekonomike përfshijnë fushat si: Statistikat Makroekonomike, Statistikat Financiare të qeverisë, fiskale dhe sektorit publik dhe Statistikat e Ndërmarrjeve, të cilat luajnë një rol të rëndësishëm në hartimin e politikave ekonomike dhe përbëjnë bazën kryesore të informacionit për analiza të mëtejshme mbi zhvillimin dhe ndryshimet strukturore të ekonomisë së vendit.

Qëllimi kryesor i statistikave ekonomike është që të sigurojnë të dhëna në kohë dhe me cilësi të lartë të treguesve statistikorë, të cilët ndihmojnë në hartimin e politikave ekonomike si dhe në monitorimin dhe menaxhimin e këtyre fushave.

Agjencitë statistikore përgjegjëse: INSTAT, Banka e Shqipërisë, Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Kjo fushë përbëhet nga 3 tema statistikore:

Tema 2.1 “Makroekonomike”

Në këtë temë përfshihen statistikat e llogarive kombëtare, të tilla si Prodhimi i Brendshëm Bruto, Statistikat e qeverisë, deficitit, borxhi publik etj.

Llogaritë Kombëtare pasqyrojnë zhvillimet makro-ekonomike të një vendi dhe i ofrojnë përdoruesve treguesit kryesorë dhe informacionin bazë për zhvillimin ekonomik të tij. Ato tregojnë se sa është kapaciteti prodhues i vendit, sa konsumohet, investohet dhe shkëmbehet me vendet e tjera të botës. Vlerësimi i këtyre treguesve realizohet duke përdorur informacionin e siguruar nga burime të ndryshme statistikore dhe administrative. Struktura e temës përbëhet nga këto nëntema:

2.1.1 “Llogaritë sektoriale vjetore”, të cilat shprehin Llogaritë Jo-financiare Vjetore sipas sektorëve institucionalë. Këto të dhëna prodhohen nga INSTAT me frekuencë vjetore, në bashkëpunim të ngushtë me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, Autoritetin e Mbikëqyrjes

Financiare dhe Bankën e Shqipërisë. Llogaritë sektoriale paraqesin një pasqyrë koherente të të gjithë proceseve ekonomike, si dhe rolet e sektorëve të ndryshëm në ekonomi. Procesi i prodhimit të llogarive jo-financiare sipas sektorëve institucionalë mbështetet në integrimin e një tërësie të dhënash të cilat përfshijnë vrojtime apo CENS-e, të dhëna administrative, ekstrapolime dhe modele. Konceptet, definicionet dhe klasifikimet bazohen në sistemin Evropian të Llogarive (ESA 2010). ;

2.1.2 “Llogaritë Kombëtare Tremujore dhe Vjetore, agregatët kryesorë”, e cila ndahet në dy aktivitete kryesore, duke u bazuar në frekuencën e treguesit.

Llogaritë Kombëtare Vjetore kanë si produkt kryesor, treguesin “Produkti i Brendshëm Bruto (PBB)”, me metodën e Prodhimit dhe të Shpenzimeve, me çmime korrente dhe me çmimet e vitit paraardhës.

Aktivitet tjetër i kësaj nënteme është “Llogaritë Kombëtare Tremujore”, duke prodhuar treguesin e Produktit të Brendshëm Bruto (PBB), me metodën e prodhimit dhe atë të shpenzimeve, me çmime korrente dhe çmimet e vitit paraardhës, të përshtatura dhe jo të përshtatura sezonalisht.

Këto statistika prodhohen nga kombinimi i burimeve të ndryshme të informacionit, të cilat sigurohen nga INSTAT, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Qendra Kombëtare e Biznesit, Banka e Shqipërisë dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Koorporata Energjitike Shqiptare, Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, në varësi të frekuencës së treguesit.

2.1.3 “Tabelat burime, përdorime dhe tabelat input-output”, të cilat ofrojnë një pasqyrë të detajuar të strukturës prodhuese të ekonomisë. Ato pasqyrojnë një përshkrim të detajuar të qarkullimit të produkteve dhe shërbimeve gjatë vitit. Nga ana e burimeve paraqitet outputi, importet, marzhet tregtare dhe të transportit, ndërsa nga ana e përdorimeve paraqitet konsumi ndërmjetës, konsumi final, formimi bruto i kapitalit fiks dhe eksportet. Këto tabela prodhohen me frekuencë vjetore nëpërmjet përpunimit të të dhënave administrative apo të dhënave të mbledhura nga vrojtimet statistikore. Institucionet e ngarkuara për dhënien e informacionit administrativ janë Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Banka e Shqipërisë, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Enti Rregullator i Energjitikës, Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (OSHEE), Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST) dhe Korporata Energjitike Shqiptare (KESH);

2.1.4 “Llogaritë Rajonale” pasqyrojnë zhvillimet makro-ekonomike sipas rajoneve statistikore të një vendi dhe i ofrojnë përdoruesve treguesit kryesorë dhe informacionin bazë për zhvillimin ekonomik rajonal. Këto statistika janë gjithashtu me frekuencë vjetore dhe prodhohen nëpërmjet kombinimit të të dhënave administrative nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Banka e Shqipërisë, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (OSHEE),

Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST), Korporata Energjitike Shqiptare (KESH), etj., dhe të dhënave të siguruara nga vrojtimitet statistikore që zhvillon INSTAT. Llogaritë Rajonale mbështeten në klasifikimin sipas rajoneve statistikore në nivel 1, 2 dhe 3, i cili bazohet në Nomenklaturën e Njësive Territoriale për Statistikat (NUTS) të Bashkimit Evropian.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë sipas Sektorëve Institucional: Ilogaria e prodhimit, gjenerimit të të ardhurave, të shpërndarjes së të ardhurave parësore dhe dytësore, të përdorimit të të ardhurave të disponueshme dhe atë kapitale;

Tregues statistikorë mbi PBB Vjetore me metodën e prodhimit dhe metodën e shpenzimeve, me çmime korrente dhe çmimet e vitit të mëparshëm;

Tregues statistikorë mbi PBB tremujore, me metodën e prodhimit dhe shpenzimeve, me çmime korrente, çmimet e vitit të mëparshëm dhe "chain link" sipas aktivitetit ekonomik, të përshtatur dhe jo të përshtatur sezonalisht;

Tabelat burime - përdorime me çmime korrente dhe me çmimet e vitit të mëparshëm. Tabela input – output, prodhim i brendshëm, importe dhe gjithsej me çmime bazë;

Treguesi i PBB-së dhe i Vlerës së Shtuar Bruto (VSHB-së) sipas rajoneve statistikore, nivelit 2 dhe 3, dhe degëve kryesore të ekonomisë në seri kohore; Vlerësim i PBB-së dhe PBB-së për frymë, sipas rajoneve statistikore niveli 2 dhe 3, dhe aktiviteteve ekonomike; Vlerësimi i PBB – së për frymë sipas rajoneve statistikore shprehur në termat e Paritetit.

Tema 2.2 “Statistikat financiare të qeverisë, fiskale dhe të sektorit publik”

Për prodhimin e statistikave të kësaj teme janë përgjegjës Banka e Shqipërisë dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë, sipas nëntemave si vijon:

2.2.1 “Llogaritë financiare – Metodologjia” dhe 2.2.2 “Llogaritë financiare – Prodhimi i të dhënave” - Banka e Shqipërisë kryen aktivitetin e prodhimit statistikor të llogarive financiare me frekuencë vjetore. Si burim kryesor informacioni për hartimin e llogarive financiare gjendje në fund të periudhës, përdoren dy blloqe të rëndësishme statistikore të Bankës së Shqipërisë: statistikave monetare dhe statistikave të sektorit të jashtëm; Gjithashtu, përdoren të dhëna të AMF-së për kompanitë e sigurimit, fondet e pensioneve dhe fondet e investimeve. Të dhënat merren në mënyrë direkte nga institucionet raportuese si burim primar, ose në mënyrë indirekte nga informacioni kundërpartit. Për mbledhjen e të dhënave primare, statistikave të llogarive financiare përdorin gjerësisht të dhënat të cilat BSH-ja i mbledh në përputhje me mandatin e saj si agjenci statistikore, nëpërmjet sistemit të unifikuar të raportimit rregullator (ERRS) dhe raportimeve të tjera në Bankën e Shqipërisë, ndërkohë që burime suplementare përdoren për të plotësuar mangësitë në burimet primare ose për të përmirësuar cilësinë e statistikave. Për ndërtimin e llogarive financiare për sektorin e qeverisë së përgjithshme, të dhënat e përdorura janë raportuar nga Ministria e Financave dhe INSTAT në kuadër të MoU dhe grupit ndër-institucional të punës për statistikave të qeverisë dhe deficitin e tejkualuar – EDP. Përsa i përket sektorit të korporatave jo-

financiare dhe individëve, për shkak të mungesës së informacionit të mbledhur direkt nga to, llogaria financiare e tyre është ndërtuar në bazë të informacionit për kundërpartitë nga statistikat e sektorëve të tjerë dhe të dhëna nga INSTAT.

Llogaritë financiare vjetore në Bankën e Shqipërisë përpilohen në përputhje me metodologjinë e sistemit evropian të llogarive kombëtare dhe rajonale (ESA 2010).

2.2.3 “Tregues Monetarë dhe Financiarë” - Banka e Shqipërisë prodhon dhe publikon treguesit monetarë me frekuencë mujore dhe tremujore, që lidhen me agregatët monetarë, depozitat, kreditë, normat e interesit, si dhe bilancet sektoriale dhe paraqitjet monetare të korporatave depozituese. Për përgatitjen e statistikave monetare e financiare si burim informacioni shërbejnë pasqyrat financiare të Bankës së Shqipërisë, sistemi raportues i unifikuar për bankat para-depozituese, sistemi raportues për shoqëritë e kursim-kreditit dhe unionet e tyre, sistemi raportues nga institucionet financiare jo-banka dhe të dhëna të raportuara nga AMF-ja për kompanitë e sigurimit, fondet e pensioneve dhe fondet e investimeve.

2.2.4 “Statistikat financiare të Qeverisë-Metodologjia” është nëntemë e cila mbulohet nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë. Kjo ministri, nën cilësinë e agjencisë statistikore, kryen aktivitetin e prodhimit statistikor mbi statistikat financiare të qeverisë sipas GFSM2014 dhe pasqyrat financiare të konsoliduara të qeverisë, të cilat publikohen në frekuencë vjetore, nëpërmjet përpunimit të informacionit të marrë nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme (institucione qendrore, vendore dhe fondet speciale).

2.2.5 “Statistikat mbi Deficitin dhe Borxhin Publik” është nëntemë e cila gjithashtu mbulohet nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë duke prodhuar statistikat e borxhit të sektorit buxhetor të qeverisë dhe borxhit të garantuar, me frekuencë tremujore. Për prodhimin e këtyre statistikave, ministrisë i duhet të shfrytëzojë të dhënat që disponon, si dhe ato të marra nga Kreditorët dhe Banka e Shqipërisë.

Treguesit kryesorë: Përgatitja e shënimeve metodologjike; Tregues statistikorë mbi Llogaritë financiare të sektorit të korporatave financiare, të jo-rezidentëve (pjesës tjetër të botës), të sektorit të qeverisë së përgjithshme, sektorit të korporatave jo-financiare, të ekonomive familjare dhe institucioneve jo me qëllim fitimi, në shërbim të ekonomive familjare; Tregues statistikorë mbi Agregatet Monetare; Bilancin Sektorial dhe Paraqitjen monetare të bankës qendrore, të bankave paradepozituese të bankave të tjera depozituese; Paraqitjen monetare të korporatave depozituese; Depozitat e përfshira në paranë e gjerë; Kreditë për ekonominë; Tregues statistikorë mbi Normat e interesit për depozitat e reja, huatë e reja, depozitat gjendje në fund të periudhës, kreditë gjendje në fund të periudhës; Tregues statistikorë mbi Bilancin sektorial dhe paraqitjen monetare të korporatave të tjera financiare. Tregues Statistikorë Financiare të qeverisë sipas GFSM2014 dhe mbi Pasqyrat Financiare të Konsoliduara të Qeverisë; Informacion mbi borxhin e Qeverisë Qendrore buxhetore dhe borxhin e garantuar sipas

instrumentave, maturimit dhe monedhës, tipit të interesit, koncensionalitetit si dhe borxhin e pushtetit lokal ndaj sektorit bankar (kredi).

Tema 2.3 “Statistikat e ndërmarrjeve”

Statistikat e ndërmarrjeve prodhohen nga INSTAT, dhe ndahen në nëntemat si vijon:

2.3.1 “Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve”, për të cilën INSTAT kryen si aktivitet vrojtimin vjetor pranë ndërmarrjeve ekonomike, për prodhimin e statistikave strukturore në nivel kombëtar dhe rajonal për treguesit kryesorë. Për të siguruar vazhdimësinë dhe përmirësimin e cilësisë të treguesve statistikorë të ndërmarrjeve, INSTAT do të shfrytëzojë edhe burimet administrative për llogaritjen dhe publikimin e të dhënave.

2.3.2 “Statistika mbi produktet industriale të ndërmarrjeve (PRODCOM)”, të cilat janë rezultat i të dhënave nga aktiviteti mbi vrojtimin vjetor që kryhet nga INSTAT për listën e produkteve industriale. Seria kohore 2018-2019 është analizuar dhe rezultatet do të vazhdojnë të përdoren për përdoruesit e brendshëm të INSTAT. Gjatë vitit 2021 do të analizohen të dhënat e vitit 2020. Kjo seri me të dhëna trevjeçare do të shërbejë për një analizë më të plotë të këtij treguesi.

2.3.3 “Statistikat Afatshkurtra të Ndërmarrjeve”, ku përfshihen dy aktivitete statistikore që kryen INSTAT: i) Statistikat afatshkurtra të ndërmarrjeve ekonomike, për prodhimin e statistikave tremujore të kësaj kategorie. Gjatë vitit 2021 burimet administrative do të përdoren për analizën dhe prodhimin e treguesve afatshkurtër, duke marrë në konsideratë ndryshimet e kuadrit ligjor në institucionet mbartëse të burimit administrativ. Në rast të mungesës së burimit administrativ do të përdoren Intervista telefonike, si dhe kontakti me anketues të ndërmarrjeve. Gjithashtu, do të vlerësohet prodhimi mujor i indeksit të shitjeve për aktivitetin e Tregtisë me pakicë për përdorim të brendshëm.

ii) vrojtimi tremujor për statistikat e çmimeve në ndërmarrjet ekonomike.

iii) prodhimi i statistikave mbi lejet e ndërtimit të miratuara në territorin e Republikës së Shqipërisë me frekuencë tremujore, duke shfrytëzuar të dhënat administrative nga njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe INSTAT-it.

2.3.4 “Regjistri i Ndërmarrjeve dhe Njësitë statistikore” përfshin aktivitetin me frekuencë vjetore mbi mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave administrative dhe statistikore për përditësimin e regjistrave të njërive ekonomike. Në vitin 2021, INSTAT do të përditësojë Regjistrin e Ndërmarrjeve në periudha tremujore për qëllime të metodologjisë së vrojtimit statistikore. Burimet kryesore janë institucionet si: Drejtoria e Përgjithshme të Tatimeve, Qendra Kombëtare e Biznesit, Banka e Shqipërisë, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe të dhënat e INSTAT-it. Për vitin 2021, INSTAT parashikon përditësimin në kohë reale të regjistrit statistikor të ndërmarrjeve nëpërmjet “Live Register”, duke përdorur burimet administrative e statistikore.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi aktivitetet ekonomike, punësimin, të ardhurat e shpenzimet, investimet, dhe të dhëna specifike për ndërtimin, transportin rrugor, tregtinë dhe bar-kafetë e restorantet, etj; Tregues statistikorë kryesorë ekonomikë në nivel rajonal; Tregues statistikorë në volum dhe vlerë mbi produktet industriale; Tregues statistikorë mbi aktivitetin ekonomik, shitjet, prodhimin, numrin e personave të punësuar, fondin e pagave, treguesit specifikë të ndërtimit si dhe statistikat e grupeve kryesore industriale; Tregues statistikorë mbi numrin, sipërfaqen dhe vlerën e Lejeve të Ndërtimit të miratuara në territorin e Republikës së Shqipërisë; Tregues lidhur me regjistrin e ndërmarrjeve, si: numrin e ndërmarrjeve, pronësinë, formën ligjore, aktivitetin ekonomik, dhe tregues të tjerë për përditësimin dhe matjen e cilësisë së regjistrave statistikorë të njësive ekonomike.

Fusha 3 “Statistikat sektoriale”

Statistikat sektoriale përfshijnë një sërë fushash heterogjene si: statistikat e bujqësisë, peshkimit dhe pyjeve, statistikat e energjisë, transportit, turizmit, statistikat mbi tregtinë e jashtme dhe bilancin e pagesave, statistikat e çmimeve, shkencës dhe teknologjisë, inovacionit.

Qëllimi kryesor i statistikave sektoriale është që të sigurojnë të dhëna në kohë dhe me cilësi të lartë të treguesve statistikorë të cilët ndihmojnë në hartimin e politikave të përbashkëta mbi fushat e sipër përmendura si dhe në monitorimin dhe menaxhimin e tyre.

Agjencitë statistikore përgjegjëse: INSTAT dhe Banka e Shqipërisë

Kjo fushë përbëhet nga 8 tema statistikore:

Tema 3.1 “Statistikat e Bujqësisë, Peshkimit dhe Pyjeve”

Kjo temë përfshin nëntemën 3.1.1 “Statistikat e pyjeve dhe biodiversitetit”, për prodhimin e statistikave të kësaj kategorie me frekuencë vjetore, INSTAT mbledh dhe përpunon të dhëna administrative nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit. Në lidhje me nëntemën 3.1.2 “Statistikat e Bujqësisë” kemi një tjetër nëndarje sipas specifikave që mbulon:

3.1.2/a “Statistikat e produkteve bimore”. INSTAT është i ngarkuar të prodhojë statistikat e kësaj kategorie nëpërmjet sigurimit të të dhënave nga “Vrojtimi Vjetor në Bujqësi”, ku të dhënat parashikohen të mbledhen nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural me mbështetjen metodologjike të INSTAT, si dhe aktivitetit “Statistikat e produkteve bimore” të siguruar nga burimi administrativ, ku INSTAT do të përpunojë të dhënat administrative të marra nga po kjo ministri. Gjithashtu, gjatë këtij viti do të relizohet dhe aktiviteti “Statistikat e produkteve bimore” të gjeneruara nga Vrojtimi mbi Sipërfaqen e Mbjellë.

3.1.2/b “*Statistikat e blegtorisë, mishit dhe vezëve*”. Statistikat e blegtorisë, mishit dhe vezëve do të sigurohen nga Vrojtimi Vjetor në Bujqësi dhe nga burimi administrativ. Sipas metodologjisë së parashikuar, mbledhja e të dhënave do të kryhet nga Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, ndërkohë që INSTAT do të kryejë përpunimin e tyre si institucion që gëzon statusin e prodhuesit të statistikave zyrtare. Përveç këtyre dy aktiviteteve, me qëllim nxjerrjen e statistikave të kësaj kategorie me frekuencë mujore, INSTAT do të kryejë edhe aktivitetet “Statistikat e blegtorisë, mishit dhe vezëve” të siguruara nga vrojtimi mujor mbi monitorimin e aktivitetit të thertoreve për gjedhë, derra dhe të imta, “Statistikat e blegtorisë, mishit dhe vezëve” të siguruara nga vrojtimi mujor mbi monitorimin e aktivitetit të thertoreve të shpendëve dhe “Statistikat e blegtorisë, mishit dhe vezëve” të siguruara nga vrojtimi mujor i aktivitetit të pularive për prodhimin e vezëve (konsum njerëzor).

3.1.2/c “*Statistikat e qumështit dhe nënprodukteve të tij*”. Për prodhimin e statistikave të kësaj kategorie, ashtu si dhe për kategoritë e tjera më lart, do të ketë një bashkëpunim të ngushtë ndërmjet INSTAT-it dhe Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Kështu, INSTAT do të kryejë aktivitetin statistikor me frekuencë vjetore “Statistikat e qumështit dhe nënprodukteve të tij” të prodhuara nga vrojtimi vjetor në të gjitha fabrikat dhe baxhot që grumbullojnë dhe përpunojnë qumësht dhe aktivitetin me frekuencë mujore “Statistikat e qumështit dhe nënprodukteve të tij” të siguruara nga vrojtimi mujor në fabrikat që grumbullojnë dhe përpunojnë qumështin e lopës. Ndërkohë, do të vazhdojë mbledhja dhe përpunimi i statistikave vjetore të qumështit dhe nënprodukteve të tij të siguruara nga burimi administrativ.

3.1.2/d “*Statistikat Strukturore të Fermës*” përfshijnë përpunimin në tërësi të të dhënave të siguruara nga Censi i bujqësisë dhe fermave bujqësore. Nëpërmjet kryerjes së këtij aktiviteti madhor, si dhe vrojtimeve të tjera të ndërmjetme midis dy censeve sigurohet informacion thelbësor në aspektet e përgjithshme statistikore të tilla si toka, blegtoaria, forca e punës bujqësore dhe aktivitete të tjera fitimprurëse, masat e zhvillimit rural, makineritë dhe pajisjet, ujitja, strehimi i kafshëve dhe administrimi i plehut, administrimi i tokës, vreshtat dhe pemtaria.

3.1.2/e “*Llogaritë ekonomike në bujqësi*” përfshin përpunimin në tërësi të të dhënave të siguruara nga burimi administrativ dhe nga Vrojtimi Vjetor në Bujqësi. INSTAT realizon gjithashtu dhe dy aktivitete të tjera: “Llogaritë ekonomike në bujqësi” të siguruara nga anketa mujore e çmimeve të prodhimeve bujqësore” dhe “Llogaritë ekonomike në bujqësi” të siguruara nga anketa tremujore e çmimeve të inputeve në bujqësi dhe i kafshëve për mbarëstim.

3.1.3 “*Statistikat e peshkimit*”. Lidhur me realizimin e objektivave të kësaj nënteme, INSTAT do të kryejë aktivitetet: “Statistikat e peshkimit” të siguruara nga burimi administrativ. për prodhimin e statistikave mbi prodhimin e peshkut me frekuencë tremujore, “*Statistikat e peshkimit dhe akuakulturës*” të siguruara nga burimi administrativ për prodhimin e statistikave me frekuencë vjetore. “*Statistikat e prodhimeve organike në bujqësi*” të siguruara nga burimi

administrativ, që janë pjesë e nëntemës 3.1.4, do të mblidhen gjatë vitit 2021 sipas legjislacionit Shqiptar. Gjithashtu, edhe për nëntemën 3.1.5 “Statistikat e agromjedisit” të siguruara nga burimi administrativ, INSTAT do të kryejë përpunimin e të dhënave të marra nga ministria përkatëse për prodhimin e indikatorëve përkatës për përdorim të brendshëm.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi pyjet, kullotat, gjuetinë dhe ekosistemet; të dhënat kadastrale të fondit për pyjet, kullotat dhe kundërvajtjet në pyje, speciet e rrezikuara dhe ato të mbrojtura për florën dhe faunën, numrin dhe sipërfaqen e zonave të mbrojtura, strukturën dhe bilancet në pyje e kullota si dhe bilanci burim-përdorim i produkteve pyjore; Tregues statistikorë mbi sipërfaqen, prodhimin, rendimentin dhe përmbajtjen e lagështisë për drithërat dhe bishtajoret, në nivel kombëtar dhe rajonal; bimët e tjera të mbjella në tokë arë, në nivel rajonal; pemët frutore, vreshtat, agrumet dhe ullirin, në nivel rajonal; Tregues statistikorë mbi numrin e krerëve, prodhimin e mishit, sipas kategorive; strukturën e blegtorisë dhe shpendëve sipas llojeve dhe numrin e kafshëve të therura gjatë vitit në fermë sipas llojeve dhe kategoritë statistikore të therjeve, peshën e gjallë gjithsej dhe peshën e therur gjithsej sipas llojeve të kafshëve; Tregues statistikorë mbi numrin e krerëve, prodhimin e mishit dhe produkteve të tjera blegtorale; Tregues statistikorë mbi numrin e kafshëve të therura gjatë vitit në thertore sipas llojeve dhe kategorive statistikore të therjeve, peshën e gjallë gjithsej dhe peshë e therur gjithsej; Tregues statistikorë mbi numrin e shpendëve të therur gjatë vitit në thertore sipas llojeve, peshën e gjallë dhe peshën e therur; Tregues statistikorë mbi prodhimin e shpendëve dhe vezëve për treg; Tregues statistikorë mbi qumështin dhe produktet e tij sipas përmbajtjes së yndyrës dhe proteinave, mbi strukturën e fabrikave dhe baxhove që grumbullojnë dhe përpunojnë qumësht; Tregues statistikorë mbi sasinë e qumështit të lopës të grumbulluar si dhe sasinë e nënprodukteve kryesore të prodhuara; Tregues statistikorë mbi sasinë e qumështit të prodhuar në fermë sipas llojeve: lope, dele, dhi, me periodicitet vjetor dhe në nivel prefekturë; sasinë e konsumit të qumështit të freskët në fermë, si dhe produktet e qumështit në fermë me periodicitet vjetor në nivel kombëtar dhe prefekturë; Tregues statistikorë mbi llogaritë ekonomike në bujqësi; Çmimet e tokës bujqësore, përfshirë qiranë; Inputet e punës në bujqësi; Indeksi i çmimeve të produkteve bujqësore; Indeksi i çmimeve të inpueteve në bujqësi; Tregues statistikorë mbi prodhimin e peshkut, molusqeve, strukturën e ndërmarrjeve prodhuese si dhe numrin e të punësuarve; peshkimin detar sipas porteve; numrin e anijeve dhe zënien e peshkut sipas porteve; Tregues statistikorë për peshkimin në ujërat e brendshme dhe për numrin e subjekteve që ushtrojnë aktivitet në akuakulturë dhe molusqe; Tregues statistikorë mbi çmimet mesatare dhe sasinë e zënies së peshkut sipas kategorive ujore; Tregues statistikorë mbi operatorë organikë të regjistruar dhe çertifikuar, si: prodhues, përpunues, importues dhe të tjerë, gjatë vitit referues, si dhe të rinj gjatë vitit, të cilët nuk kanë plotësuar kriteret e çertifikimit me periodicitet vjetor; sipërfaqet organike të çertifikuara dhe në proces konvertimi dhe prodhimet organike bimore me periodicitet vjetor; blegtorinë e çertifikuar, prodhimin e produkteve organike me origjinë blegtorale me periodicitet vjetor; përpunimin e produkteve organike sipas aktivitetit ekonomik; Tregues statistikor mbi: sasinë e plehrave kimike të përdorura sipas grup kulturave periodicitet

vjetor; sipërfaqet e plehëruara me plehra kimike periodicitet vjetor; sasinë e pesticideve të përdorura sipas grup kulturave me periodicitet vjetor; sipërfaqet e trajtuara me pesticide sipas llojit të pesticideve dhe grup kulturave me periodicitet vjetor; Tregues statistikorë mbi: mbulimin dhe përdorimin e tokës me periodicitet vjetor; tokën e punueshme, livadhet dhe kullotat, tokën e zënë me pemëtore (pemë frutore, ullinj, agrume dhe vreshta) dhe tokë tjetër jobujqësore me periodicitet vjetor.

Tema 3.2 “Energjia”

Kjo temë përmban vetëm një nëntemë 3.2.1 “*Statistikat e Energjisë – prodhimi*”. INSTAT do të kryejë prodhimin e “Statistikave të Bilancit të Energjisë Elektrike” me frekuencë tremujore, duke përpunuar të dhënat administrative të marra nga Koorporata Energjitike Shqiptare, Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe të dhënat që disponon INSTAT. Gjithashtu, INSTAT do të prodhojë statistikën e Bilancit të Përgjithshëm të Energjisë me frekuencë vjetore, duke përpunuar të dhënat administrative të siguruar nga Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi prodhimin neto vendas të energjisë elektrike, importin dhe eksportin bruto të energjisë elektrike, humbjet në rrjet si edhe konsumin final në vendin tonë; Tregues statistikorë mbi bilancin energjistik, i cili paraqet situatën aktuale në sektorin e energjisë në vend për origjinën dhe përdorimin specifik sipas burimeve të energjisë.

Tema 3.3 “Transporti”

Tema e statistikave të transportit përfshin dy nëntema: 3.3.1 “*Statistikat e Transportit*” dhe 3.3.2 “*Statistikat mbi sigurinë në rrugë*”. Statistikat e nëntemës së parë kanë frekuencë mujore dhe vjetore që prodhohen nga INSTAT duke kryer aktivitetin “Statistika mbi transportin ajror, detar, ujqor i brendshëm dhe hekurudhor të mallrave dhe pasagjerëve” dhe “Statistika mbi karakteristikën e mjeteve të transportit rrugor”. Për realizimin dhe publikimin e këtyre statistikave, INSTAT përpunon të dhënat administrative të marra nga Ministria e Energjisë dhe Infrastrukturës dhe Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor. Përsa i takon nëntemës 3.3.2, INSTAT kryen aktivitetin statistikor me frekuencë mujore “Statistika mbi aksidentet rrugore”. Për realizimin e këtyre statistikave, INSTAT përpunon të dhënat administrative të siguruar nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi transportin ajror, detar, ujqor i brendshëm dhe hekurudhor të mallrave dhe pasagjerëve, në nivel kombëtar dhe sipas rajoneve; Tregues statistikorë mbi karakteristikën e mjeteve të transportit rrugor; Tregues statistikorë mbi transportin rrugor të mallrave në vlerë dhe volum; Tregues statistikorë mbi numrin e aksidenteve

rrugore, numrin e të aksidentuarve (të vdekur dhe të plagosur) dhe numrin e aksidenteve hekurudhore, në nivel kombëtar dhe sipas rajoneve.

Tema 3.4 “Turizmi”

Statistikat e kësaj kategorie përfshijnë dy nëntema:

3.4.1 “*Statistikat e Turizmit*”, ku përfshihet aktiviteti me frekuencë mujore “Statistika mbi lëvizjen (hyrje/daljet) e shtetasve të huaj dhe shqiptarë” i cili kryhet nga INSTAT nëpërmjet përpunimit të të dhënave të siguruara nga Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit.

“Statistika mbi Stukturat Akomoduese”, INSTAT kryen vrojtimin statistikor mujor “Anketa e Strukturave Akomoduese” pranë hoteleve dhe strukturave të ngjashme. Për të siguruar mbarëvajtjen e aktivitetit dhe, për rrjedhojë, edhe validimin e të dhënave, INSTAT do të zbatojë rekomandimet e Eurostat. Të dhënat dhe raporti i cilësisë do të transmetohen në Eurostat.

3.4.2 “*Statistikat e Turizmit në Njësitë Ekonomike Familjare (NjEF)*” statistikat vjetore të së cilës do të prodhohen nëpërmjet aktivitetit të INSTAT-it si Anketa e Turizmit në Familje "Pushime dhe Udhëtime". Publikimi i rezultateve të Anketës së Turizmit në Familje 2021, ku si vit reference i mbledhjes së të dhënave është viti 2020, do të vijojë sipas parashikimit. Për të siguruar mbarëvajtjen e aktivitetit dhe për rrjedhojë edhe validimin e të dhënave, INSTAT do të zbatojë rekomandimet e Eurostat.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi lëvizjet (hyrje/daljet) e shtetasve të huaj dhe shqiptarë, sipas mënyrës së transportit, sipas shteteve, sipas mënyrës së qëllimit të vizitës; Tregues statistikorë mbi turizmin në Shqipëri; Tregues statistikorë mbi kapacitetin e njësive akomoduese, numrin e turistëve, netë qëndrimet, numrin e turistëve sipas shteteve, kapacitetin shfrytëzues; Tregues statistikorë mbi përshkrimin e nivelit dhe strukturës së Turizmit në familje, ana e kërkesës (*demand side*) për periudha tremujore dhe vjetore, në përputhje me kërkesat e rregullores të KE-së Nr. 692/2011 (Aneksi II) dhe kërkesave të përdoruesve të brendshëm.

Tema 3.5 “Tregtia e Jashtme”

Kjo temë është e ndarë në disa nëntema:

3.5.1 “*Statistikat mbi FATS*” të cilat janë statistika të ndërmarrjeve me kapital të huaj në vend (IFATS) dhe të ndërmarrjeve shqiptare jashtë vendit (OFATS). Nëntema e statistikave FATS do të përmbushet nëpërmjet kryerjes nga INSTAT-i të aktivitetit “Botimi "Bizneset e Huaja në Shqipëri" i cili ka frekuencë vjetore, duke shfrytëzuar të dhënat e veta dhe ato të siguruara nga Banka e Shqipërisë.

3.5.2 “*Investimet e huaja direkte*”. Statistikat e investimeve të huaja janë pjesë integrale e statistikave të bilancit të pagesave dhe pozicionit të investimeve ndërkombëtare, statistika të cilat prodhohen nga Banka e Shqipërisë me frekuencë tremujore. Të dhënat për kompilimin e statistikave të investimeve të huaja, sigurohen nga raportimet mujore të sistemit bankar, nga bilancet mujore dhe tremujore të institucioneve financiare (banka dhe jobanka), nga raportimet direkte të disa prej kompanive me kapital të huaj dhe të përbashkëta shqiptare – të huaja; nga institucione të tjera administrative, si Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore dhe Qendra Kombëtare e Biznesit, të dhëna nga FMN-ja dhe informacione nga shkëmbime të ndërsjella dypalëshe me Kosovën. Në përgatitjen e statistikave të investimeve të huaja, Banka e Shqipërisë zbaton kërkesat dhe standardet e manualeve metodologjike të FMN-së (BPM6-2009) dhe OECD-së (BD4).

3.5.3 “*Tregtia ndërkombëtare e shërbimeve*” mbulohet gjithashtu nga Banka e Shqipërisë. Statistikat e tregtisë ndërkombëtare të shërbimeve janë pjesë integrale e statistikave të bilancit të pagesave. Statistikat e shërbimeve përgatiten dhe publikohen me frekuencë vjetore, prodhohen nga përpunimi i të dhënave të siguruara nga Banka e Shqipërisë, INSTAT-i, Ministria e Brendshme, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Qendra Kombëtare e Biznesit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave si dhe të dhëna të tjera nga vrojtime statistikore pranë kompanive private dhe individëve. Në përgatitjen e statistikave ndërkombëtare të shërbimeve aplikohen rekomandimet e manualit për bilancin e pagesave (BPM6-FMN) si dhe rekomandimet e përshkruara në manualin e tregtisë ndërkombëtare të shërbimeve (2010).

3.5.4 “*Statistikat e tregtisë së jashtme të mallrave*”. Në këtë nëntemë përfshihen statistikat e tregtisë së jashtme (eksporte/importe) të mallrave të cilat do të prodhohen nga INSTAT me frekuencë mujore nëpërmjet përpunimit të të dhënave të marra nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, si dhe nëpërmjet prodhimit të treguesve statistikorë mbi eksportet/importet e mallrave sipas karakteristikave të ndërmarrjeve në frekuencë vjetore.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi investimet e huaja fluks dhe stok sipas shteteve; Tregues statistikorë mbi investimet e huaja fluks dhe stok sipas aktivitetit ekonomik. Tregues statistikorë mbi tregtinë ndërkombëtare të shërbimeve me ndarje gjeografike. Tregues statistikorë mbi eksportet/importet e mallrave; Tregues statistikorë mbi eksportet/importet e mallrave sipas karakteristikave të ndërmarrjeve.

Tema 3.6 “Bilanci i Pagesave”

3.6.1 Bilanci mujor i pagesave dhe 3.6.2. Bilanci tremujor i pagesave.

Banka e Shqipërisë është institucioni përgjegjës që prodhon dhe publikon statistikat e bilancit të pagesave. Në përgatitjen e këtyre statistikave, Banka e Shqipërisë mblledh informacion nëpërmjet

raportimit direkt nga institucionet financiare; raportimit direkt nga burime administrative si: Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, INSTAT, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Ministria e Brendshme, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Qendra Kombëtare e Biznesit, si edhe vrojttimeve të realizuara në kompani private dhe individë. Të dhënat e grumbulluara nga burimet e mësipërme raportohen pjesërisht me frekuencë mujore dhe në pjesën më të madhe me frekuencë tremujore, duke mundësuar përgatitjen dhe publikimin e statistikave të bilancit të pagesave me frekuencë tremujore dhe duke filluar nga viti 2020 me frekuencë mujore.

Statistikat e bilancit të pagesave prodhohen në bazë të manualeve metodologjike të FMN-së (BPM6-2009, EDS 2013), OECD-së (BD4), manualit të statistikave të tregtisë ndërkombëtare të shërbimeve dhe Kodit evropian të statistikave.

3.6.3 Pozicioni i Investimeve Ndërkombëtare - Banka e Shqipërisë është institucioni përgjegjës që prodhon dhe publikon statistikën e pozicionit të investimeve ndërkombëtare. Në përgatitjen e këtyre statistikave, Banka e Shqipërisë, INSTAT-i, Ministria e Brendshme, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, Qendra Kombëtare e Biznesit, si dhe të dhëna nga vrojttime statistikore pranë kompanive private të huaja dhe të përbashkëta shqiptare – të huaja, Gjithashtu, për përgatitjen e këtyre statistikave përdoren të dhëna nga FMN dhe informacione nga shkëmbime të ndërsjella dypalëshe me Kosovën. Të dhënat e grumbulluara nga burimet e mësipërme raportohen pjesërisht me frekuencë mujore dhe në pjesën më të madhe me frekuencë tremujore, duke mundësuar përgatitjen dhe publikimin e statistikave të pozicionit të investimeve ndërkombëtare me frekuencë tremujore.

Statistikat e pozicionit të investimeve ndërkombëtare prodhohen në bazë të manualeve metodologjike të FMN-së (BPM6-2009, EDS 2013), OECD-së (BD4), dhe Kodit evropian të statistikave.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë mbi bilancin tremujor të pagesave; Tregues statistikorë mbi bilancin mujor të pagesave. Tregues statistikorë mbi pasqyrën e pozicionit të investimeve ndërkombëtare me frekuencë tremujore.

Tema 3.7 “Çmimet”

Statistika e çmimeve është e ndarë në disa nëntema si më poshtë:

3.7.1 “Statistikat e Çmimeve të Konsumit” e matur nëpërmjet dy treguesve kryesor: “Indeksi i Çmimeve të Konsumit (IÇK)” dhe “Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit (IHÇK)”. Këto indekse prodhohen çdo muaj nga INSTAT-i nëpërmjet kryerjes së vrojtimit mujor të çmimeve të një shporte fikse mallrash dhe shërbimesh pranë njësisë të tregtisë me pakicë si dhe duke shfrytëzuar të dhëna të tjera të marra nga Ministria e Arsimit, Sporteve dhe Rinisë,

Bashkitë, Enti Rregullator i Ujit/Ujësjetës Kanalizime Tiranë, Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare dhe Univesitetet.

3.7.2 “Indeksi i Nivelit të Çmimeve dhe Prodhimi i Brendshëm Bruto për frymë në Standartin e Fuqisë Blerëse” është nëntemë e veçantë dhe parashikon kryerjen e aktivitetit statistikor “Pariteti i Fuqisë Blerëse (PFB)”. Statistikat e kësaj kategorie do të prodhohen nga Eurostat me frekuencë vjetore duke përdorur të dhënat e vrojtimit të ndryshme të çmimeve të konsumit, ndërtimit, makineri e pasije, qirave, spitaleve dhe të dhënave të tjera shtesë të realizuara nga INSTAT për llogaritjen e këtyre treguesve.

3.7.3 “Indeksi i Çmimeve të Banesave” është aktivitet statistikor në formë studimi ku INSTAT parashikon të prodhohë statistika me frekuencë tremujore duke shfrytëzuar të dhënat administrative të marra nga Zyra Shtetërore e Kadastrës ose nga vrojtimit statistikore.

Treguesit kryesorë: Indeksi i Çmimeve të Konsumit, mujor, Ndryshimi vjetor, Ndryshimi mujor, Indeksi mesatar vjetor; Ndryshimi mesatar vjetor, Indeksi i Harmonizuar i Çmimeve të Konsumit, mujor, Indeksi i nivelit të çmimeve, PBB për frymë në Standardin e Fuqisë Blerëse.

Tema 3.8 “Shkenca, Teknologjia dhe Inovacioni”

Në këtë temë përfshihen këto nëntema:

3.8.1 “Statistikat e shkencës dhe teknologjisë”, 3.8.2 “Statistikat e Inovacionit”, 3.8.3 “Statistikat e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit”, 3.8.4 “Koordinimi për Konfidencialitetin Statistikor dhe Aksesin në Mikrodata”, 3.8.5 “Standardizimi statistikor i të dhënave dhe metadatave”; 3.8.6 “Aplikimi i Modelit të Përgjithshëm të Proceseve Statistikore”; 3.8.7 “Cilësia Statistikore” dhe 3.8.8 “Mbrojtja e të Dhënave”.

Siç vihet re, përveç kategorive statistikore në këtë temë përfshihen edhe aktivitete që ndikojnë drejtpërdrejtë në zhvillimin e infrastrukturës së prodhimit statistikor dhe cilësisë së prodhimit, si dhe garantimin e zbatimit të standardeve statistikore në lidhje me respektimin e konfidencialitetit.

Për nëntemat e mësipërme parashikohen aktivitetet si vijon:

3.8.1 “Statistikat e shkencës dhe teknologjisë”. Për statistikat e kësaj kategorie, INSTAT, gjatë vitit 2021 do të mbledhë dhe përpunojë të dhënat e vrojtimit mbi aktivitetin e Kërkimit Shkencor dhe Zhvillimit 2018-2020 për katër sektorë: ndërmarrje, institucione publike, institucione të arsimit të lartë dhe organizatat jo-fitimprurëse.

3.8.2 “Statistikat e inovacionit”, INSTAT, gjatë vitit 2021, do të kryejë përpunimin e të dhënave të vrojtimit vjetor të Inovacionit pranë ndërmarrjeve 2020.

3.8.3 “*Statistikat e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit*”. Për prodhimin e statistikave të kësaj nënteme, INSTAT do të kryejë dy vrojtime:

a) Vrojtimin vjetor mbi “Teknologjinë e Informacionit dhe Komunikimit” pranë ndërmarrjeve ekonomike. INSTAT do të realizojë përpunimin, prodhimin dhe publikimin e treguesve vjetorë mbi "Përdorimin e Teknologjisë së Informacionit nga ndërmarrjet" për vitin referencë 2020", si dhe do të kryejë mbledhjen e të dhënave për vitin referencë 2021 dhe publikimin e këtyre treguesve.

b) Anketën mbi “Përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit” në Njësitë Ekonomike Familjare (NjEF). Statistikat e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit do të kenë frekuencë vjetore. Publikimi i rezultateve të TIK në familje për vitin 2021, ku si vit referencë i mbledhjes së të dhënave është viti 2021, do të vijojë sipas parashikimit.

3.8.4 “*Koordinimi për Konfidencialitetin Statistikor dhe Aksesin në Mikrodata*”. Në lidhje me këtë nëntemë, INSTAT ka ndërtuar Sistemin e Informacionit për aksesin në Mikrodata nëpërmjet Internetit. Ky sistem ka si qëllim kryesor rritjen e përdorimit të bazave të të dhënave nga kërkuesit shkencorë në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe duke siguruar konfidencialitetin statistikor. Gjatë vitit 2021, INSTAT do të përdorë sistemin për aksesin në mikrodata për kërkuesit shkencorë.

3.8.5 “*Standardizimi statistikor i të dhënave dhe metadatave*”. Nën cilësinë e institucionit përgjegjës për drejtimin e Sistemit Kombëtar Statistikor, gjatë vitit 2021 INSTAT do të kryejë një sërë aktivitetesh, të cilat do të ndikojnë në përmirësimin e standardeve të prodhimit dhe cilësisë. Për këtë qëllim, INSTAT do të vazhdojë të përdorë standardet e përcaktuara për metadatave strukturore dhe referenciale që disponon në institucion si dhe do të transferojë në Eurostat metadatën në përputhje me standardin evropian për të gjitha fushat e prodhimit statistikor. Gjithashtu, publikimi në faqen e web-it të INSTAT i raporteve të metadatatave sipas fushave të prodhimit statistikor do të ndikojë në transparencën e prodhimit statistikor dhe forcimin e marrëdhënies me përdoruesit. Rritja e kapaciteteve në lidhje me prodhimin e metadatave dhe raporteve të cilësisë për agjencitë e tjera statistikore është një tjetër synim i INSTAT brenda kësaj nënteme për vitin 2021.

3.8.6 “*Aplikimi i Modelit të Përgjithshëm të Proceseve Statistikore (GSBPM)*”. Statistikat e prodhuara duke ndjekur standardin GSBPM ndikojnë drejtpërdrejtë në cilësinë e tyre pasi sistemi ndihmon në planifikimin dhe monitorimin e proceseve të mbledhjes, përpunimit dhe publikimit të statistikave në çdo hap të tij. Standardi GSBPM po aplikohet në pjesën më të madhe të sistemeve statistikore ndërkombëtare. INSTAT gjatë vitit 2021 synon të aplikojë versionin e përditësuar GSBPM versioni 5.1. GSBPM konsiderohet si instrument i rëndësishëm që ndikon në cilësinë statistikore jo vetëm të INSTAT, por edhe të agjencive të tjera. Për vitin 2021 institucioni parashikon trajnimin për familjarizimin dhe njohjen me formatin standard të proceseve statistikore (GSBPM) version 5.1 nga stafi i brëndshëm i INSTAT.

3.8.7 “*Cilësia Statistikore*”. Në vijim të përmirësimit të cilësisë së produkteve statistikore zyrtar, INSTAT do të kryejë një sërë aktivitete të cilat janë pjesë e kësaj nënteme dhe e Planit Vjetor 2021. Në drejtim të cilësisë, INSTAT për vitin 2021 do të harmonizojë definicionet statistikore me ato që përdor Eurostat, do të përfshijë disa pyetje dedikuar matjes së treguesve të cilësisë në pyetësorët e anketave të INSTAT, si dhe do të zbatojë dhe standardizojë raportimin e cilësisë në INSTAT.

Në vijim të përmirësimit të cilësisë statistikore, INSTAT do të kryejë vlerësime periodike nëpërmjet matjes së kënaqësisë së përdoruesve dhe kënaqësisë së punonjësve të INSTAT dhe do të përgatisë pyetësorin e vetëvlerësimit për 2 aktivitete statistikore.

3.8.8 “*Mbrojtja e të Dhënave*” është një nëntemë tjetër e rëndësishme brenda temës mbi teknologjinë e prodhimit statistikor. Në këtë drejtim, për vitin 2021, INSTAT parashikon të kryejë aktivitete mbi përmirësimin dhe përditësimin e vazhdueshëm të teknologjisë në nivel hardware dhe software në mbledhjen e të dhënave, duke ruajtur ndërkohë konfidencialitetin dhe privatësinë, si dhe mbi përmirësimin e rregullave të mbrojtjes së të dhënave dhe dokumentimin e plotë të procedurave.

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë lidhur me përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit (TIK) në ndërmarrje ekonomike me 10 e më shumë të punësuar; Tregues statistikorë mbi nivelin e përdorimit të teknologjisë së informacionit dhe komunikimit nga familjet (NjEF) dhe individët në nivel kombëtar dhe me periodicitet vjetor.

Fusha 4 “Statistikat e Mjedisit dhe Multidomain”

Statistikat e mjedisit dhe multidomain përfshijnë statistikën e mjedisit dhe statistikën rajonale dhe gjeohapësinore.

Qëllimi kryesor i statistikave të Mjedisit dhe Multidomain është sigurimi i të dhënave në kohë dhe me cilësi të treguesve statistikorë të cilët ndihmojnë në hartimin e politikave të përbashkëta mjedisore dhe socio-ekonomike, monitorimin dhe menaxhimin e këtyre fushave si dhe integrimin e informacionit statistikor dhe atij gjeohapsinor me anë të të cilit synohet sigurimi i numrit më të madh të mundshëm të statistikave të gjeoreferuara në kohë dhe cilësi nga fusha të ndryshme të statistikave në një nivel territorial të detajuar.

Agjencia statistikore përgjegjëse: INSTAT

Kjo temë përbëhet nga dy tema statistikore:

Tema 4.1 “Mjedisi”

Statistikat e mjedisit parashikohet të prodhohen në vitin 2021 sipas këtyre nëntemave:

4.1.1 “Llogaritë Monetare Mjedisore”. Sipas kësaj nënteme, INSTAT do të prodhojë statistika mbi Llogaritë Monetare Mjedisore të siguruara nga burime administrative, me frekuencë vjetore, duke shfrytëzuar të dhënat e INSTAT, si dhe të dhënat administrative të siguruara nga Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore dhe Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore.

4.1.2 “Llogaritë Fizike Mjedisore”, sipas të cilës INSTAT do të realizojë aktivitetin “Llogaritë Fizike Mjedisore” të gjeneruara nga burimi administrativ, duke përpunuar të dhënat statistikore të siguruara nga Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore, Agjencia e Menaxhimit të Burimeve Ujore si dhe INSTAT.

4.1.3 “Statistikat mbi menaxhimin e mbetjeve dhe substancave të rrezikshme”, ku INSTAT do të kryejë prodhimin vjetor të statistikave mbi mbetjet, bazuar në aktivitetet “Statistikat mbi menaxhimin e mbetjeve dhe substancave të rrezikshme”, të siguruara nga burimi administrativ dhe “Statistikat mbi menaxhimin të mbetjeve të ngurta urbane dhe substancave të rrezikshme”, të siguruara nga burimi administrativ. Gjithashtu, brenda kësaj nënteme INSTAT do të kryejë prodhimin vjetor të statistikave mbi mbetjet, bazuar në “Statistikat mbi menaxhimin e mbetjeve dhe substancave të rrezikshme” të siguruara nga vërtetimi vjetor mbi mbetjet në industri”.

4.1.4 “Statistikat e ujit”. Prodhimi vjetor i statistikave të ujit nga INSTAT do të bazohet në dy aktivitete statistikore si: “Statistikat e ujit” të cilat prodhohen nga përpunimi i të dhënave administrative të siguruara nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjitikës, Instituti i Gjeoshkencave, Energjisë, Ujit dhe Mjedisit, Shërbimi Gjeologjik Shqiptar dhe “Statistikat e ujit të gjeneruara nga vërtetimi vjetor mbi përdorimin e ujit në industri”.

4.1.5 “Statistikat mbi cilësinë e ajrit dhe zhurmat”. Këto statistika do të prodhohen gjithashtu nga INSTAT me frekuencë vjetore, duke u mbështetur në aktivitetin “Statistikat mbi cilësinë e ajrit dhe zhurmat” të cilat prodhohen nga përpunimi i të dhënave të siguruara nga INSTAT, si dhe i të dhënave administrative të siguruara nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjitikës .

Treguesit kryesorë: Tregues statistikorë vjetorë mbi taksat në mjedis në total vendi; Tregues statistikorë vjetorë mbi shpenzimet për mbrojtjen e mjedisit dhe të ardhurat në total vendi; Tregues statistikorë vjetorë mbi të mirat dhe shërbimet në mjedis në total vendi; Tregues statistikorë vjetorë mbi llogaritë rrjedhëse fizike në mjedis në total vendi; Tregues statistikorë vjetorë mbi llogaritë rrjedhëse fizike të energjisë në total vendi; Tregues statistikorë vjetorë mbi llogaritë e emetimeve në ajër në total vendi; Tregues statistikorë mbi menaxhimin e mbetjeve

dhe substancave të rrezikshme në nivel vendi; Tregues statistikorë mbi mbetjet e ngurta urbane, mbetjet e ngurta industriale; Tregues statistikorë mbi ujin, cilësinë e ajrit dhe zhurmat në nivel vendi dhe në qytete kryesore.

Tema 4.2 “Informacioni statistikor rajonal dhe gjeohapësinor”

Është e ndarë në tre nëntema: 4.2.1 “*Informacioni rajonal*”, 4.2.2 “*Sistemi i Informacionit Gjeografik (GIS) për qëllime statistikore*” dhe 4.2.3 “*Infrastruktura Kombëtare e Informacionit Gjeohapësinor (NSDI Kombëtare)*”.

Për nëntemën e parë, 4.2.1, kërkesa për informacion statistikor në nivel rajonal dhe veçanërisht në nivel lokal është rritur me shpejtësi me Reformën e re Territoriale dhe Administrative të Qeverisjes Vendore në Shqipëri. Sistemi statistikor shqiptar synon të mbështesë autoritetet lokale dhe kombëtare në nevojën e tyre për statistika të detajuara rajonale dhe lokale.

INSTAT ka diskutuar me partnerët përkatës vendorë dhe ata qendrorë një listë të të dhënave dhe indikatorëve kyç statistikorë të nevojshëm për t'u përshtatur me strukturën e re territoriale dhe administrative (Njësitë Administrative Vendore/Bashkitë) të Shqipërisë. Si rezultat, janë identifikuar fushat e mëposhtme:

- Popullsia dhe dinamika e popullsisë
- Punësimi / Papunësia (përbërja e fuqisë punëtore)
- Ndihma sociale
- Përbërja e Njësisë Ekonomike Familjare dhe buxheti familjar
- Mjedisi / Mbetjet
- Shërbimet shëndetësore
- Mbulimi i tokës dhe përdorimi i tokës
- Statistikat e ndërmarrjeve

Gjatë vitit 2021 INSTAT do të fokusohet në identifikimin e mundësive për ndërveprimin e të dhënave dhe ngritjen e kapaciteteve profesionale e infrastrukurore në këto fusha.

Sistemi i Informacionit Gjeografik (GIS) për qëllime statistikore, sipas nëntemës 4.2.2.

Gjatë vitit 2021, INSTAT do të vazhdojë me akvitetet e para-regjistrimit në mbështetje të Censit.

Do të vazhdojë kryerja në INSTAT e përditësimit të të dhënave gjeohapësinore të mbledhura në terren, sa i përket kontrolleve cilësore të ndërtesave, hyrjeve dhe informacioneve të tjera gjeohapësinore; fokusi kryesor do të jetë në përditësimin e kufirit të EA-ve sipas ndryshimit të numrit të përgjithshëm të ndërtesave / banesave; përditësimi i kufirit të EA-ve me kufirin e

bashkisë; rikodifikimi i ndërtesave, hyrjeve dhe EA-ve. INSTAT do të sigurojë mbulimin e plotë të gjeografisë së Cens për të gjithë territorin e vendit.

Sigurimi i hartës do të lehtësojë orientimin, navigimin dhe mbulimin gjatë fazës së Censit. Në lidhje me Infrastrukturën Kombëtare të Informacionit Gjeohapësinor (NSDI Kombëtare), nëntema 4.2.3, INSTAT do të fokusohet në transformimin dhe harmonizimin e të dhënave gjeografike për dy temat në kuadrin e NSDI shqiptare, sipas specifikimeve të Direktivës së INSPIRE-it. Për këtë qëllim, INSTAT në bashkëpunim me Autoritetin Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor parashikon të kryejë dy aktivitete me frekuencë 5-vjeçare: Transformimi dhe harmonizimi i standardeve për temën "Demografia" dhe "Transformimi dhe harmonizimi i standardeve për temën "Njësitë Statistike".

Produktet kryesore: Baza e të dhënave gjeohapësinore për qëllime statistikore e përditësuar dhe e mirëmbajtur për të mbështetur aktivitetet statistikore (cense, vrojtme, anketa, etj); Inventarizimi i numrit të ndërtesave dhe karakteristikave të tyre; Mbulimi i plotë i gjeografisë së Cens për të gjithë territorin e Shqipërisë.

Transformimi i të dhënave hapësinore për dy temat "Njësitë statistikore" dhe "Demografia" të harmonizuara dhe publikuara në shërbimet e Gjeoportalit Kombëtar dhe Infrastruktura Kombëtare e Informacionit Gjeohapësinor, sipas Direktivës INSPIRE, duke respektuar parimet e konfidencialitetit statistikor.

3.2 Censi i Popullsisë dhe Banesave

Censi i fundit i Popullsisë dhe Banesave në Shqipëri është kryer me sukses në Tetor 2011, që atëherë, kushtet sociale, politike, dhe ekonomike në vend kanë ndryshuar. Censi i Popullsisë dhe Banesave do të luajë një rol vendimtar në përditësimin e informacionit statistikor të nevojshëm në nivel lokal dhe rajonal dhe në kuptimin dhe paraqitjen e ndryshimeve që kanë ndodhur në Shqipëri që nga viti 2001 dhe 2011. Ky informacion është thelbësor për krijimin e politikave të mbështetuara në statistika dhe përcaktimin e qëllimeve dhe planeve socio-ekonomike për zhvillimin e qëndrueshëm në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal, si dhe për një sistem statistikor të qëndrueshëm dhe efikas, bazuar në kombinim e përdorimit të të dhënave administrative dhe vrojtmeve. Censi i Popullsisë dhe Banesave do të ndjekë "Rekomandimet për Censin e Popullsisë dhe Banesave 2020 të Konferencës së Statisticienëve Evropiane", të cilat janë hartuar në bashkëpunim të ngushtë me Eurostat dhe në përputhje me rishikimin e "Parimeve dhe Rekomandimeve për Censet e Popullsisë dhe Banesave" globale: raundi i vitit 2020".

3.2.1 Objektivat strategjike të Censi-t të Popullsisë dhe Banesave

- Censi do të krijojë informacionin bazë statistikor mbi popullsinë, ndërtesat dhe banesat për të gjithë territorin e Shqipërisë, i cili është thelbësor për ndërtimin e institucioneve, zhvillimin e qëndrueshëm, demokracinë dhe qeverisjen e mirë në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal.
- Të dhënat e Censit do të bëhen të krahasueshme me ato të vitit 2011 dhe 2001 dhe do të nxjerrin në pah ndryshimet demografike, ekonomike dhe shoqërore gjatë dy dekadave për njësitë e vjetra dhe të reja territoriale dhe administrative. Të dhënat do të shërbejnë gjithashtu për krahasimet ndërkombëtare duke ndjekur kërkesat e rregulloreve të BE-së.
- Të dhënat do të bëhen të disponueshme në formë të agreguar dhe si të dhëna mikro duke filluar nga zonat më të vogla gjeografike në nivel bashkiak dhe kombëtar përmes një rrjeti 1km² për të lehtësuar zbatimin, monitorimin dhe vlerësimin e planeve dhe programeve të zhvillimit, si dhe për qëllime të tjera politike dhe kërkime shkencore. Kujdes më i madh do të ushtrohet për të mbrojtur konfidencialitetin dhe për të parandaluar zbulimin pa dashje të informacionit të Censit rreth individëve apo njërive të tjera statistikore të identifikueshme.
- INSTAT do të përdorë teknologji moderne për të përgatitur dhe kryer Censin në terren në një mënyrë të besueshme, efikase dhe kosto efektive. Investimet në harduer, softuer dhe ngritja e kapaciteteve do të forcojnë mjedisin e përgjithshëm të TI-së të INSTAT-it dhe të japin zgjidhje të qëndrueshme dhe të ripërdorshme për vrojtime apo aktivitete të tjera statistikore.
- Censi do të përdorë burimet administrative të disponueshme për fazën përgatitore si dhe për kontrollet e cilësisë. INSTAT-i gjithashtu do të punojë me institucione të tjera publike për të krijuar kushtet e nevojshme për krijimin e një regjistri statistikor ndërtesash dhe banesash dhe një regjistri statistikor të popullsisë rezidente që do të shërbejnë si burim për zhvillimin e censeve mbështetur në regjistra pas këtij raundi. Bazuar në Cens, INSTAT gjithashtu do të ndërtojë një bazë të re zgjedhjeje për vrojtimet statistikore, e cila do të përmirësojë infrastrukturën bazë të të gjithë sistemit statistikor.
- Lidhur me informimin e popullsisë, rekrutimin dhe informimin e anketuesve, kontrollorëve dhe mbikëqyrësve dhe përgatitjen e bashkive dhe administratës për Censin, INSTAT do të iniciojë konsultime dhe do të zhvillojë një fushatë të gjerë komunikimi për pjesëmarrjen e qytetarëve, metodologjinë, përmbajtjen dhe të dhënat e pritshme të Censit.
- Në përcaktimin e temave, koncepteve dhe përkufizimeve, programeve statistikore dhe metadatave të të dhënave të Censit, INSTAT do të ndjekë rekomandimet e Kombeve të Bashkuara, rregulloren kornizë të Parlamentit Evropian dhe Këshillit dhe rregulloret e zbatimit të Komisionit Evropian.

3.2.2 Aktivitetet kryesore të Censit për vitin 2021

A. Censi i Popullsisë dhe Banesave

Pandemia globale COVID-19, si në të gjithë botën, po ndikon në aktivitetet e INSTAT, përfshirë punën përgatitore për censin. Kjo pandemi ka ulur ndjeshëm gjasat e përgatitjeve normale të censit. Bazuar në situatën e krijuar INSTAT ka përshtatuar aktivitetet e censit duke mbajtur në konsideratë mbrojtjen e shëndetit si edhe sigurimin e një cilësie të lartë të këtij aktiviteti të rëndësishëm statistikor. Për të siguruar vazhdimësinë e punës janë rishikuar afatet kohore të censit; janë identifikuar dhe do të zhvillohen plane pune për realizimin e aktiviteteve prioritare për vitin 2021 edhe përmes sigurimit të mbështetjes remote të asistencës teknike si edhe realizimit remote të një pjese të detyrave lidhur me punën paraprake për realizimin e censit.

Gjatë vitit 2021 do të vazhdojë puna përgatitore për realizimin e Censit. Në aspektin e përcaktimit të kuadrit ligjor për kryerjen e censit, brenda këtij viti INSTAT pret miratimin nga Kuvendi i Shqipërisë të projektligjit i të ri “Për censin e popullsisë dhe banesave”. Projekti do të mundësojë përafrimin e standardeve të reja të Kombeve të Bashkuara për censet e radhës si dhe do të shërbejë si akti bazë për nxjerrjen e akteve të tjera të karakterit operacional, duke patur parasysh ndarjen e re administrative të Republikës së Shqipërisë, statusin e INSTAT si organi përgjegjës për mbarëvajtjen e censit dhe rolin e organeve të vetëqeverisjes vendore.

Hyrja në fuqi e projektligjit do të mundësojë formalizimin e datës së Censit, nëpërmjet Planit Vjetor për zbatimin e Programit të Statistikave Zyrtare, si dhe do të mandatojë ngritjen e strukturave ndërinstitucionale mbështetëse për Censin.

Faza përgatitore përfshin kryerjen e testeve të ndryshme. Gjatë 2020 u analizuan gjetjet e pilotit të kryer në 2019, për të vlerësuar përmirësimet e mëtejshme të të gjitha fazave të Censit. Bazuar në to, gjatë vitit 2021 do të zhvillohen teste të tjera si dhe një pilot i dytë, pas marrjes në konsideratë të gjetjeve të pilotit dhe rishikimit të kalendarit të aktiviteteve.

Suksesi i Censit varet në masë të madhe nga angazhimi pozitiv dhe pjesëmarrja e popullatës. Prandaj, gjatë vitit 2021 do të kushtohet një vëmendje e veçantë përditësimit, implementimit dhe monitorimit të strategjisë së komunikimit.

Aktivitetet do të vazhdojnë me përditësimin e zonave specifike në terren të censit (ZC), kryesisht zona të prekuara nga fatkeqësia natyrore (Tërmeti i 26 Nëntorit të 2019) dhe objekte në ndërtim, të identifikuar gjatë përditësimit të hartave të kyer gjatë vitit 2019. Gjithashtu, aktivitetet e hartave të cens në fazën e para-numërimit, gjatë dhe pas Censit do të vazhdojnë me: kontrollet e cilësisë të të dhënave të ardhura nga terreni dhe përditësimin e gjeodatabazës, përditësimi i kufijve të Zonave të Censit, gjeokodifikimi i njësive gjeografike, përgatitjen e hartave dixhitale të Zonave të Cens, për të gjithë zinxhirin e stafit të terrenit - anketues, kontrollorë dhe

mbikqyrës, krijimin e hartave "smart" (geodatabase/map format) sipas kërkesave të Njësisë së TI për tu testuar/aksesuar/integruar në aplikacionin e pyetësorëve të censit.

Gjatë vitit 2021, bazuar edhe në gjetjet e Pilotit do të vazhdohet puna në lidhje me zhvillimin e sistemeve të teknologjisë së informacionit në mbështetje të Cens-it. Do të përmirësohen dhe testohen sistemet e TI për pyetësorin elektronik, si edhe sistemin e monitorimit të procesit të mbledhjes së të dhënave në terren.

Gjatë këtij viti, do të vazhdojë puna për përmirësimin e pyetësorit të Censit si edhe materialeve të tjera shoqëruese, bazuar në gjetjet e Pilot Cens dhe të testeve që do të kryhet gjatë vitit 2021. Nga ana tjetër, punë përgatitore do të kryhet edhe nga burimet njerëzore për realizimin e veprimtarive manaxhuese në bashkëpunim me njësitë e tjera dhe stafin e INSTAT-it.

Logjistika do të synojë që të vërë në zbatim dhe monitorojë sa më shumë të jetë e mundur të gjitha procedurat që parashikohen të zhvillohen në Cens (përgatitje materialesh, organizim trajnimesh, shpërndarje dhe grumbullim materialesh, etj). Një element i rëndësishëm tek i cili do të punohet gjatë vitit 2021 do të jetë edhe vlerësimi i situatës në terren. Kjo parashikon që të zhvillohen takime me pushtetin vendor për një identifikim të saktë të mundësive elementet që do të mund të suportohen nga këto struktura, por njëkohësisht edhe mbledhur informacion dhe vlerësuar nevojat për rastet kur njësitë vendore nuk mund ta suportojnë Censin sipas kërkesave të tij.

B. Censi i Bujqësisë

INSTAT, gjatë vitit 2019, ka përgatitur një modul pyetjesh, të cilat janë përfshirë në pyetësorin e Cens-it të Popullsisë dhe Banesave 2022, me qëllim përditësimin e listës së fermave bujqësore si kornizë për Cens-in e ardhshëm të njësisë ekonomike bujqësore. Për këtë arsye Cens-i i rradhës i Bujqësisë, duke ndjekur rekomandimet e Programit Botëror për Cens-in e Bujqësisë 2020, është planifikuar të kryhet pas analizimit dhe përditësimit të bazës së zgjedhjes së të dhënave të gjeneruara nga Censi i Popullsisë dhe Banesave.

Krahas kësaj, janë përcjellur pranë Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme, delegacionit të BE-së në Tiranë si dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, dy kërkesa zyrtare, në mënyrë që të identifikohen burimet e mundshme financiare për zbatimin e këtij procesi shumë të rëndësishëm për qëllimet kombëtare dhe ndërkombëtare.

Në takimin e Donatorëve, të organizuar më 31 Tetor 2019, INSTAT prezantoi kërkesën për mbështetje për "Hartimin e Strategjisë dhe Planit të Veprimit për Cens-in e Bujqësisë". INSTAT theksoi rëndësinë e zhvillimit të një strategjie, për të planifikuar dhe detajuar elementët më të rëndësishëm të projektit, një plan strategjik, bazuar në ekspertizën e vendeve evropiane të shoqëruar nga një plan veprimi me përcaktim të qartë të roleve të aktorëve të përfshirë. Kuvendi i Shqipërisë, në Rezolutën e tij 2020 për veprimtarinë e INSTAT-it dhe Sistemit Kombëtar

Statistikor, ka rekomanduar hartimin e Strategjisë dhe Planit të Veprimit të Cens-it të Bujqësisë, si dokument shumë i rëndësishëm për mbarëvajtjen e të gjithë procesit.

Gjatë vitit 2021 do të fillojë puna përgatitore për realizimin e Censit të Bujqësisë. Fillimisht, INSTAT do të hartojë strategjinë dhe planin e veprimit të Cens-it të Bujqësisë. Strategjia do të përshkruajë kërkesat ligjore, teknologjike, operacionale dhe buxhetore për aktivitetin. Kjo do të ndihmojë qeverinë dhe parlamentin Shqiptar, si dhe bashkësinë ndërkombëtare të donatorëve për të propozuar dhe vendosur mbi angazhimet e tyre për të mbështetur dhe zbatuar Censin. Në aspektin e përcaktimit të kuadrit ligjor për kryerjen e censit, brenda vitit 2021 INSTAT do të hartojë projektligjin e ri “Për censin e bujqësisë dhe fermave bujqësore” i cili do të dërgohet për miratim në Kuvendin e Shqipërisë. Projektakti do të mundësojë përafrimin e standardeve të reja, duke ndjekur rekomandimet e Programit Botëror për Censet e Bujqësisë 2020, si dhe do të shërbejë si akti bazë për nxjerrjen e akteve të tjera të karakterit operacionel, duke patur parasysh ndarjen e re administrative të Republikës së Shqipërisë, statusin e INSTAT si organi përgjegjës për mbarëvajtjen e censit dhe rolin e organeve të vetëqeverisjes vendore.

3.3 Analiza e risqeve dhe problemet e pritshme për kryerjen e aktiviteteve.

Secili aktivitet statistikor i parashikuar në Programin Vjetor 2021 dhe pasqyruar në Aneksin 1 të këtij plani, shoqërohet edhe me problematikat dhe nivelin e risqeve të mundshme që mund të ndikojnë në performancën e aktiviteteve. Në vështrimin e përgjithshëm të aneksit, konstatohet se ka një ngjashmëri në tematikat e risqeve të aktiviteteve, pavarësisht fushës apo temës në të cilën ata parashikohen kryesisht në vonesat në sigurimin e të dhënave, mospërbushja e kriterëve të cilësisë si: saktësia, përpikmëria dhe krahasueshmëria, për të dhënat administrative/vrojtimet statistikore, transmetimin e të dhënave, nivelin profesional, burimet financiare dhe njerëzore për kryerjen e aktiviteteve dhe lëvizjet e stafit. Ndër risqet e analizuar është dhe pezullimi/vonesa të mbledhjes, prodhimit dhe shpërndarjes të statistikave zyrtare si pasojë e Fatkeqësive natyrore / Pandemi Globale.

Pasqyra e mëposhtme paraqet në formë të përmbledhur risqet dhe nivelet e tyre për secilën fushë:

Fusha statistikore	Risku	Niveli i riskut: Risk me nivel të ulët=1-3; Risk me nivel të mesëm=4-6; Risk me nivel të lartë=7-9
I “Statistikat Demografike dhe Sociale”	Pezullimi/vonesa e mbledhjes, prodhimit dhe shpërndarjes të statistikave zyrtare si pasojë e Fatkeqësive natyrore/ Pandemi Globale	6
	Vonesa në procesin e grumbullimit të të dhënave nga burimet administrative si dhe nga Anketa e Forcave të Punës për vlerësimin e migracionit	6
	Mospërbushja e kriterëve të cilësisë si: saktësia, përpikmëria dhe krahasueshmëria, për të dhënat administrative/vrojtimet statistikore	6

	Staf jo i kualifikuar per mbulimin e aktivitetit	6
2 “Statistikat Ekonomike”	Pezullimi/vonesa e mbledhjes, prodhimit dhe shpërndarjes të statistikave zyrtare si pasojë e Fatkeqësive natyrore / Pandemi Globale	6
	Pezullimi/vonesa e prodhimit dhe shpërndarjes të statistikave zyrtare si pasojë e largimit të stafit	6
	Mospërmbushja e kriterëve të cilësisë si: saktësia, përpikmëria dhe krahasueshmëria, për vrojtimit statistikore	6
	Mosvlerësimi i duhur i raportit kosto-efektivitet në procesin e prodhimit statistikor	6
	Ndryshim i bazës ligjore të burimit administrativ	5
	Procesimi elektronik i saktë nga SIFQ për konsolidimin e të dhënave dhe gjenerimin e raporteve financiare	9
	Trajnimi i përditësuar (i munguar) i kapaciteteve profesionale me përmirësimet e metodologjisë kontabël	7
	Mungesa e stafit të dedikuar për prodhimin e pasqyrave financiare të konsoliduara	5
	Disponibiliteti i të tretëve për bashkëpunim dhe rakordim të të dhënave financiare dhe kontabël	3
	Moszbatimi i projektit të Bankës Botërore për përmirësimin e metodologjisë së kontabilitetit drejt bazës "modified accrual" (të drejta dhe detyrime të konstatuara).	5
	3 “Statistikat Sektoriale”	Pezullimi/vonesa e mbledhjes, prodhimit dhe shpërndarjes të statistikave zyrtare si pasojë e Fatkeqësive natyrore / Pandemi Globale
Vonesa të tjera në procesin e grumbullimit, kontrollit dhe hedhjes së të dhënave		4
Mospërmbushja e kriterëve të cilësisë si: saktësia, përpikmëria dhe krahasueshmëria, për vrojtimit statistikore		4
Mospërmbushja e kriterëve të cilësisë si: saktësia, përpikmëria dhe krahasueshmëria, për të dhënat administrative		6
Gabime të bëra nga stafi ekspert gjatë përpunimit dhe nxjerrjes së rezultateve.		3
Mungesa e stafit përgjegjës në agjensitë e tjera statistikore për të implementuar GSBPM.		3
Probleme me transferimin nëpërmjet ESS Metadata-Handler		3
Mungesa e stafit përgjegjës në agjencitë e tjera statistikore		3
Mungesa e investimeve për përditësimin e vazhdueshëm të infrastrukturës IT		3
Mungesa e infrastrukturës mbështetëse për përmirësimin e mbrojtjes së të dhënave		3
4 “Statistikat e Mjedisit dhe Multidomain”	Pezullimi/vonesa e mbledhjes, prodhimit dhe shpërndarjes të statistikave zyrtare si pasojë e Fatkeqësive natyrore / Pandemi Globale	4
	Vonesa të tjera në procesin e grumbullimit, kontrollit dhe hedhjes së të dhënave	4
	Mospërmbushja e kriterëve të cilësisë si: saktësia, përpikmëria dhe krahasueshmëria, për vrojtimit statistikore	4
	Ndryshime, shtyrje afatesh nga institucioni koordinues (Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapsinor)	3
Censi i Popullsisë dhe Banesave	Mungesa e burimeve financiare për realizimin e Censit	7
	Mos-sigurimi i stafit të nevojshëm(kapaciteti dhe aftësitë) për kryerjen e aktivitetit në terren	4
	Vonesa për shkak të procedurave të prokurimit	4
	Mos-sigurimi i mbulimit të plotë të objektit të Censit	3

	Mos-miratimi në kohë i planit vjetor 2022 rrezikon vazhdueshmerine e aktiviteteve të Censit si edhe miratimin e pyetësorëve të censit	9
	Pezullimi/vonesa në kryerjen e aktiviteteve si pasojë e Fatkeqësive natyrore/ Pandemisë Globale.	7
	Mos-identifikimi i saktë i problematikave të ndryshme të hasura gjatë pilotit të dytë.	4
Censi i Bujqësisë dhe Fermave Bujqësore	Ndërprerja e proceseve të Cens për shkak të forcave madhore, pandemi globale, etj;	7
	Mungesa e burimeve financiare për realizimin e aktiviteteve të nevojshme për realizimin e Censit	7
	Mosmiratimi në kohë i kornizës ligjore rrezikon organizimin e gjithë aktivitetit të Censit	7

Për reduktimin e risqeve, INSTAT ka ndërmarrë një sërë iniciativash të cilat kanë të bëjnë me formalizimin e veprimtarive të planifikimit, zbatimit, monitorimit dhe raportimit të aktiviteteve statistikore. Gjithashtu, për të reduktuar vonesat në transmetimin e informacionit, si dhe për të përmirësuar cilësinë e të dhënave administrative që sigurohen nga institucionet prodhuese, gjatë vitit 2021, INSTAT ka negociuar me institucionet publike marrëveshje mirëkuptimi duke përcaktuar detyra dhe përgjegjësi të qarta ndërinstitucionale, ngritje grupesh pune dhe përcaktimin e formave dhe afateve të transmetimit të të dhënave të nevojshme.

Ndikim të drejtpërdrejtë në reduktimin e risqeve kanë edhe aktivitetet zbatuese për arritjen e objektivave strategjike të zhvillimit të Sistemit Kombëtar Statistikor, të reflektuara në Seksionin II të këtij dokumenti.

IV. Notë shpjeguese për përdorimin e Aneksit 1

Aneksi 1 i Planit Vjetor 2021 është hartuar sipas klasifikimit të përcaktuar në Shtojcën 1 të ligjit të statistikave zyrtare (Fushë / temë / nëntemë) duke ndjekur përmbajtjen e Programit të Statistikave Zyrtare 2017-2021 për çdo modul. Përputhja e moduleve me temën është në linjë me klasifikimin statistikor të Compendium 2017 të Eurostat. Çdo aktivitet statistikor i parashikuar për një temë të caktuar, shoqërohet me kolona të cilat tregojnë:

- Kodi i aktivitetit;
- Emërtimi i aktivitetit;
- Lloji i aktivitetit
- Periodiciteti;
- Afati i grumbullimit të të dhënave;
- Afati i publikimit të rezultateve;
- Institucionet përgjegjëse për furnizimin me të dhëna;
- Institucioni përgjegjës për aktivitetin;
- Risku i pritshëm;
- Niveli i riskut;
- Burimi financiar për mbulimin e aktivitetit.

Shkurtime "D", "M", "T", "V" dhe "NA" kanë kuptimin përkatësisht:

D - Ditë

M - Muaj

T - Tremujor

V - Vit

NA - Nuk aplikohet

Periudhë reference do të thotë periudha së cilës i referohen të dhënat e grumbulluara apo rezultatet e publikuara

Shembull I: 1.1.1.1 Statistikat e Popullsisë

Në kolonën "Afati i grumbullimit të të dhënave" rezulton "V+10 D". Kjo do të thotë se grumbullimi i të dhënave mbyllet 10 ditë pas përfundimit të vitit referencë.

P.sh. Për vitin referencë 2020, afati i grumbullimit të të dhënave është data 10 Janar 2021.

Në kolonën "Afati i publikimit të rezultateve" rezulton "V+42 D". Kjo do të thotë se rezultatet do të publikohen 42 ditë pas mbylljes së vitit referencë. Nëse viti referencë është 2020, atëherë publikimi i rezultateve do të jetë me 11 Shkurt 2021.

Shembull II: 1.3.1.1 Statistika të regjistrimeve në arsim (regjistrimet në arsimin parauniversitar)

Në kolonën "Afati i publikimit" rezulton "V-225 D". Kjo do të thotë se rezultatet do të publikohen brenda vitit referencë dhe, konkretisht, për vit referencë 2020-2021 (vite shkollore) rezultatet publikohen më 16 Dhjetor 2021.

Shembull III: 2.3.4.1 Mbledhja dhe përpunimi i të dhënave administrative dhe statistikore për përditësimin e regjistrave të njësive ekonomike.

Në kolonën "Afati i grumbullimit" rezulton "V-180 D". Kjo do të thotë se të dhënat grumbullohen brenda vitit referencë dhe, në këtë rast, në 6 mujorin e parë të vitit referencë.

Shembull IV: 4.2.2 Përditësimi i gjeodatabazës; Përgatitja e hartave në mbështetje të Censit të Popullsisë dhe Banesave

Në kolonën "Afati i grumbullimit" rezulton "V". Kjo do të thotë se të dhënat do të grumbullohen gjatë gjithë vitit referencë.

V. Aneksi 1

Aktivitetet statistikore për vitin 2021.